

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. 6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK “

Stavebník	Projektant	Dodávateľ
Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440 814 99 Bratislava 1 Slovenská Republika	Ing. Roman Rosina Bellušove ateliéry Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave Námestie slobody 19 812 45 Bratislava Slovenská Republika	

Plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na stavenisku

„ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Projektová dokumentácia vypracovaná v zmysle nariadenia vlády SR č.396/2006 Z.z., § 5 ods. 2 písm. b)., ktorý stanovuje pravidlá na vykonávanie prác na stavenisku

NÁZOV STAVBY: „Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK“

MIESTO STAVBY: Vajanského nábrežie 10
orientačné číslo: 10, súpisné číslo: 56, k.ú.: Staré Mesto,
obec: Bratislava-Staré mesto, okres: Bratislava I, číslo parcely: 224

INVESTOR: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta,
Šafárikovo nám. č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1

PARE

Spracovateľ plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

Dátum	Meno priezvisko, funkcia	Razítko podpis
07/ 2023	Ing. Matúš Hornok 	

Obsah Plánu BOZP

1. Účel.....	3
2. Rozsah platnosti.....	3
3. Prehľad východiskových podkladov a skratky.....	3
4. Koordinátor bezpečnosti.....	5
5. Evidencia vstupov a kontrolná činnosť.....	6
6. Identifikačné údaje stavby a investora.....	8
7. Základné údaje charakterizujúce stavenisko a stavebné práce.....	9
8. Vecné a časové väzby stavby na okolitú výstavbu.....	9
9. Prvá pomoc a iné mimoriadne situácie.....	9
10. Zabezpečenie stavby sociálnymi zariadeniami a spoločnými objektmi.....	5
11. Bezpečnosť práce a technických zariadení pri stavebných prácach.....	5
12. Evakuačné cesty a vnútro staveniskové komunikácie.....	8
13. Strojná doprava a dopravné komunikácie.....	9
14. Stroje a strojné zariadenia.....	11
15. Práce vo výškach.....	15
16. Zemné práce.....	23
17. Ochranné pásma.....	29
18. Manipulácia a práca s bremenami.....	35
19. Ochrana pred požiarmi.....	36
20. Vplyv stavby na životné prostredie.....	37
21. Náklady na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.....	37
22. Pôsobnosť projektu.....	38
23. Záver.....	38
Pri zlomeninách.....	41
Pri mozgolebečnom poranení.....	41
Obsah lekárníčky.....	43

Príloha č.1 Sadzobník pokút

Príloha č.2 Prezenčná listina z oboznámenia zodpovedných osôb dodávateľa s PLÁNOM BOZP

Revízia	Opravená , doplnená časť dokumentu	Dôvod opravy
./.	./.	./.
./.	./.	./.
./.	./.	./.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

1. Účel

Účelom plánu BOZP je stanoviť pravidlá na vykonávanie prác na stavenisku „**Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK**“ určiť opatrenia pri výkone prác s osobitným nebezpečenstvom a stanovenie ďalších zásad smerujúcich k zaisteniu maximálnej bezpečnosti a ochrane zdravia (BOZ) všetkých osôb nachádzajúcich sa na tomto stavenisku v súlade s požiadavkami nariadenia vlády SR č.396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko (ďalej len nariadenie vlády).

Neoddeliteľnou súčasťou tohto Plánu BOZP sú pracovné a technologické postupy vykonávaných prác s väzbou na zaistenie BOZP a vytipovaním všetkých rizík a ohrození, ktoré sú jednotliví zhotovitelia povinní predkladať ešte pred nástupom na stavenisko. Technologické postupy a Analýza rizík sú súčasťou dokumentácie BOZP na stavenisku, ktorá je uložená v kancelárii stavbyvedúceho.

Plán BOZP je potrebné podľa konkrétnych podmienok na stavbe aktualizovať a dopĺňať o nové skutočnosti, ktoré budú neoddeliteľnou súčasťou tohto plánu.

2. Rozsah platnosti

Plán je záväzný a platný pre všetky osoby nachádzajúce sa na predmetnom stavenisku. S pravidlami, opatreniami a zásadami vyplývajúcimi z plánu musia byť oboznámené zodpovedné osoby zastupujúce zhotoviteľov (ZOZZ), resp. samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO). Doklad o tomto oboznámení je súčasťou dokumentácie BOZP na stavenisku, ktorá je uložená v kancelárii dodávateľa. Porušenie Plánu BOZP je v prvom stupni riešené prostredníctvom napomenutí, druhostupňovo prostredníctvom sankcií uvedených v Sadzobníku pokút (Príloha č.1), resp. v zmysle podpísanej objednávky a tretio stupňovo zastavením prác a vykázaním zo staveniska. Prítomnosť na stavenisku pod vplyvom alkoholu alebo iných psychotropných látok má za následok okamžité vykázanie zo staveniska a pokutu v zmysle sadzobníka pokút (Príloha č.1).

3. Prehľad východiskových podkladov a skratky

Platné právne predpisy a normy

Zákon NR SR č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov,

Zákon NR SR č.125/2000 Z.z. o inšpekcii práce, o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon NR SR č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,

Zákon č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon),

NV SR č.396/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov o min.bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko,

NV SR č.395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov,

NV SR č.392/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov o min.bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov,

NV SR č.387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci,

NV SR č.281/2006 Z.z. o min.bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci s bremenami,

NV č.391/2006 Z.z. o min.bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko,

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

NV SR č.355/2006 Z.z. o ochrane zdravia pri práci s chemickými faktormi,

NV SR č.416/2005 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám,

NV SR č.115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku,

NV SR č.356/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci,

NV SR č.253/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci,

Vyhláška č. 508 MPSVaR SR z decembra 2009, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia.

Vyhláška 147/2013 ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností

Vyhl.č.59/1982 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení,

NV SR č. 393/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí,

Zákon NR SR č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi,

Vyhl.č.121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii,

Vyhl.č.94/2004 Z.z. ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb,

Zákon NR SR č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov,

Zákon NR SR č. 79/2015 Z.z. O odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

Zákon č.223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov o odpadoch,

Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov,

Vyhl.č.283/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, hlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním,

Zákon č.309/1991 Zb. v znení neskorších predpisov o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší),

Zákon č.372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov o vodách (vodný zákon),

Zákon NR SR č. 67/2010 Z.z. O podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v znení neskorších predpisov,

Súvisiace technické normy

STN 73 3050 Zemné práce. Všeobecné ustanovenia

STN 73 2810 Drevené stavebné konštrukcie. Zhotovovanie

STN 74 3305 Ochranné zábradlia. Základné ustanovenia

STN EN 13155 Žeriavy. Bezpečnosť. Odnímateľné príslušenstvo na zdvíhanie bremien

STN 018012-1 Bezpečnostné farby a značky

STN 33 2000-4-41 Elektrické inštalácie budov. Časť 4: Zaistenie bezpečnosti. Kapitola 41: Ochrana pred úrazom elektrickým prúdom

STN 33 2000-5-54 Elektrické inštalácie budov. Časť 5: Výber a stavba elektrických zariadení. Kapitola 54: Uzemňovacie sústavy a ochranné vodiče

STN 050600 Bezpečnostné ustanovenia pre zváranie kovov - pracovisko

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

STN 050601 Bezpečnostné ustanovenia pre zváranie kovov - prevádzka
STN 050610 Bezpečnostné predpisy pre zváranie a rezanie kovov.
STN 050630 Zváranie. bezpečnostné ustanovenia pre oblúkové zváranie kovov.

Zoznam skratiek

KB – koordinátor bezpečnosti	ABT – autorizovaný bezpečnostný technik
KD – koordinátor dokumentácie	PÚ – pracovný úraz
BOZP – bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	ZPÚ – závažný pracovný úraz
ZOZZ – zodpovedná osoba zastupujúca zhotoviteľa	SBS – súkromná bezpečnostná služba
SZČO – samostatne zárobkovo činná osoba	OOPP – osobné ochranné pracovné prostriedky

4. Koordinátor bezpečnosti

Koordinátor bezpečnosti na stavbe poverený stavebníkom na vykonávanie činnosti v zmysle NV SR č.396/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov o min.bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko, je osoba odborne spôsobilá na vykonávanie tejto činnosti. Pre stavenisko „**Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK**“ je koordinátor bezpečnosti poverený stavebníkom:

DOPLNIŤ

KB pri výkone svojej činnosti usmerňuje bezpečnostných technikov zhotoviteľov, ZOZZ, SZČO s cieľom zabezpečiť maximálnu úroveň BOZP osôb na stavenisku a operatívne riešiť problémy súvisiace s BOZP vo vzťahu k vykonávaným prácam a pohybom osôb na stavenisku. KB má právo kontroly všetkých osôb nachádzajúcich sa na stavenisku a SZČO:

- na požitie alkoholických nápojov,
- či absolvovali inštruktáž, oboznámenie s rizikami a základné informácie o BOZP, týkajúce sa tejto stavby,
- či majú platné preukazy a osvedčenia na obsluhu strojov, zariadení alebo činností,
- či absolvovali školenie z predpisov na zaistenie BOZP, za ktoré zodpovedá príslušný zamestnávateľ podľa zákona NR SR č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov,
- či používané stroje a zariadenia majú platné odborné prehliadky, skúšky resp. revízie a či vyhovujú príslušným predpisom,
- vyžaduje od zhotoviteľov a SZČO spracované technologické alebo pracovné postupy s analýzou nebezpečenstiev, ohrození a rizík vykonávaných prác,

Výsledky inšpekčnej činnosti na stavenisku sa spracujú formou zápisu v ktorom navrhne KB opatrenia na zlepšenie stavu BOZP.

Základné predpoklady pre vysokú úroveň BOZP na stavbe:

- rešpektovanie príslušných predpisov na zaistenie BOZP, OPP
- jasné vzťahy, kompetencie, rozsah zodpovednosti účastníkov výstavby, dodávateľov a subdodávateľov, ktoré sú dané uzavretými zmluvami,
- rešpektovanie koordinátora bezpečnosti a plnenie jeho pokynov,

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

- kvalifikovanosť zamestnancov dodávateľov (odborne spôsobilé osoby, oprávnenia, osvedčenia, certifikáty apod.),
- zdravotne a odborne spôsobilí zamestnanci majúci potrebné informácie,
- vybavenosť OOPP, POZ vyhovujúcim náradím, nástrojmi, pomôckami,
- kvalitné bezpečné pracovné postupy a technologické postupy
- účinné opatrenia na zaistenie zamestnancov proti pádu z výšky, zavalením vo výkopoch, ohrozením padajúcim materiálom, dopravnými prostriedkami,
- používanie schválených, preskúšaných a spôsobilých strojov, mechanizmov a zariadení,
- zabezpečenie vysokej úrovne pracovnej, technologickej disciplíny na pracovisku,
- nulová tolerancia k používaniu alkoholu alebo iných omamných či psychotropných látok na pracovisku
- pravidelná kontrolná činnosť na stavenisku,
- motivácia a stimulovanie zamestnancov k bezpečnej práci.

Zhotoviteľia resp. SZČO pri uplatňovaní svojej právomoci a zodpovednosti rešpektujú ustanovenia § 7 až 10 nariadenia vlády. Znamená to, že sa riadia príslušnými právnymi predpismi, najmä zákonom NR SR č.124/2006 o BOZP o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.

Každý zhotoviteľ zodpovedá za BOZP na pracovisku, ktoré prevzal príslušným zápisom.

Organizácia staveniska pre účely dodržiavania bezpečnostných princípov

Každý jasne pozná svoju plnú zodpovednosť za operácie, ktoré vykonáva (alebo nevykonáva) podľa jeho postavenia v práci. Každému je jasné, že dokument, ktorý sa zaoberá Bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci nie je a nemôže byť ospravedlnením zrieknutia sa vlastnej úlohy a zodpovednosti a nenahrádza starostlivosť, odbornú zručnosť a zodpovednosť, ktorá prináleží a zostáva u jednotlivých operátorov, namiesto toho je pomocným nástrojom k prispievaniu k lepším pracovným podmienkam. Je povinnosťou každej spoločnosti organizovať, zriaďovať a kontrolovať, či sú princípy bezpečnosti pri práci známe všetkým pracovníkom, či sú každému dostupné nástroje a zariadenia potrebné na dosiahnutie bezpečnostných cieľov, či sa venuje týmto otázkam najvyššia pozornosť a či sa zlepšuje všetkými dostupnými prostriedkami, včítane disciplinárnych sankcií, ak sú potrebné. Predchádzanie nehodám nie je len právny problém, ale musí byť aj vnútornou zodpovednosťou.

5. Evidencia vstupov a kontrolná činnosť

Evidencia vstupov a režim na stavbe

Prístup na stavenisko „**Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK**“ bude zabezpečený z ulice Vajanského nábrežie 10 a ulice Prešernovej. Touto komunikáciou bude zabezpečený prístup materiálu a strojného zabezpečenia stavby počas stavby. Počas stavebných prác nesmie dodávateľ stavby ohroziť a ani obmedziť účastníkov cestnej premávky a je povinný dodržať stanovené podmienky podľa zákona NR SR č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov a vyhl. MV SR č. 9/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Počas užívania nesmie komunikáciu poškodiť alebo zničiť. V čase užívania je povinný zabezpečiť zjazdnosť každej komunikácie. Na stavbu môžu vstupovať iba osoby oprávnené a poučené. Každá z týchto osôb bude zaevidovaná v kancelárii stavbyvedúceho, bude musieť absolvovať vstupnú inštrukčnú na stavenisku a musí predložiť školenie, prípadne odbornú spôsobilosť pre práce, ktoré bude na stavbe vykonávať v súlade so vstupným auditom BOZP na stavenisku. Vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o menšie stavenisko nie je potrebné zavádzať identifikačné karty pre vstup pracovníkov a evidenciu vykonáva denne stavbyvedúci, majster. (Možnosť elektronickej evidencie je však na rozhodnutí dodávateľa stavby).

Kontrolný systém

Stavbyvedúci a majstri sú povinní vykonávať priebežnú dennú kontrolu dodržiavania všetkých pravidiel BOZP. Stavbyvedúci, majstri a koordinátor BOZP sú povinní vykonávať u ktorejkoľvek osoby pracujúcej na stavbe

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

námatkovú orientačnú dychovú skúšku na alkohol. Pravidelnosť vykonania námatkovej dychovej skúšky a okruh pracovníkov poverený jej vykonávaním je určené v interných smerniciach dodávateľa.

O výsledku inšpekcie vykoná koordinátor BOZP zápis v ktorom uvedie zistené nedostatky, navrhne opatrenia a taktiež stanoví termín do kedy je nutné nedostatok odstrániť a meno osoby, ktorá je zodpovedná za odstránenie alebo ihneď vykoná opatrenia k odstráneniu zisteného nedostatku. Vykoná zápis o každej orientačnej dychovej skúške do Knihy dychových skúšok, za prítomnosti minimálne jedného svedka.

Kontroly odporúčané vykonať pred začatím prác:	
<i>Predmet kontroly:</i>	<i>Dátum, periodicita, obdobie:</i>
Bezpečnostná dokumentácia dodávateľa	Pred začatím prác jednorázovo
Zdravotná spôsobilosť pracovníkov pre prácu vo výškach – požadovať doklad od vedúceho dodávateľskej organizácie	Pred začatím prác jednorázovo
Platnosť osvedčení vyhl. MPSVaR SR č. 508/2009 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia	Pred začatím prác jednorázovo
Pracovné postupy	Pred začatím prác jednorázovo
Kontrola preukázateľného opakovaného školenia zúčastnených pracovníkov	Pred začatím prác jednorázovo
Kontrola preukázateľného oboznámenia zúčastnených pracovníkov s pracovnými postupmi	Pred začatím prác jednorázovo
Kniha elektrického ručného náradia, minimálne 1x v roku má byť náradie preukázateľne kontrolované	Pred začatím prác jednorázovo
Kontrola prípadného ohlásenia realizácie stavby na príslušný Inšpektorát práce	Pred začatím prác jednorázovo
Kontrola certifikátov pracovných a ochranných pomôcok vnášaných do primárneho okruhu	Pred začatím prác jednorázovo
Preveriť, či budú vykonávané práce na „ Dohodu“ Prípadne prijať opatrenia	Pred začatím prác jednorázovo
Preveriť, či má dodávateľ dostatočné technické prostriedky na ohradenie pracoviska vrátane bezpečnostných tabuliek	Pred začatím prác jednorázovo

V prípade zistenia závad je potrebné požadovať nápravu zistených nedostatkov.

Kontroly odporúčané vykonať počas realizácie prác:	
<i>Predmet kontroly:</i>	<i>Dátum, periodicita, obdobie:</i>
Dostatočné osvetlenie pracoviska	Denne
Dostatočné vetranie pracoviska a priestorov	Denne
Kontrola neprítomnosti nežiaducich osôb na pracovisku	Denne
Kontrola správneho používania ochranných pomôcok	Denne
Kontrola používania určeného náradia a pracovných pomôcok	2x týždenne
Kontrola používania schválených pracovných postupov	1x týždenne
Kontrola poriadku na pracovisku počas výkonu prác a po ukončení prác v danom dni	Denne
Kontrola likvidácie odpadu v zmysle platných smerníc	Denne

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Kontrola správneho označenia pracoviska	1x týždenne
Kontrola správneho ohraničenia pracoviska	1x týždenne

V prípade zistenia závad je potrebné vykonať zápis vrátane návrhu opatrenia resp. sankciou.

6. Identifikačné údaje stavby a investora

Názov stavby: „Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK“

Miesto stavby: Vajanského nábrežie 10, orientačné číslo: 10, súpisné číslo: 56, k.ú.: Staré Mesto, obec: Bratislava-Staré mesto, okres: Bratislava I, číslo parcely: 224

Okres, kraj, štát: Bratislava, Bratislavský kraj, Slovenská republika

Druh stavby: rekonštrukcia

Projektant: Ing. Roman Rosina

Stavbyvedúci:

Stavebný a technický dozor investora:

Dodávateľ stavby:

Plánovaný termín začatia prác na stavenisku :**Plánovaný termín dokončenia prác na stavenisku :**

Predpokladaný najvyšší počet zamestnancov na stavenisku :

Plánovaný počet právnických osôb alebo fyzických osôb na vykonávanie prác na stavenisku :

Údaje o právnických osobách alebo fyzických osobách na vykonávanie prác na stavenisku :

[illegible]

7. Základné údaje charakterizujúce stavenisko a stavebné práce

Dokumentácia pre stavebné povolenie je spracovaná podľa zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) a následných novel a vykonávacích predpisov. Predmetom projektovej dokumentácie je „**Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK**“. Dotknuté územie je situované v katastrálnom území Bratislava.

Navrhovanou výstavbou sa výrazne nezvýši dopravné zaťaženie na jestvujúcej komunikácii v centre mesta, ani na nadväzujúcich komunikáciách. Výškové osadenie navrhovaného objektu $\pm 0,000$ bude na kóte 139,550 m.n.m.

8. Vecné a časové väzby stavby na okolitú výstavbu

Predmetná stavba „**Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK**“ nemá žiadne vecné a časové väzby na okolitú výstavbu a súvisiace investície.

9. Prvá pomoc a iné mimoriadne situácie

V priestore staveniska vyčleniť priestor, ktorý bude slúžiť na podávanie prvej pomoci a označiť v súlade s osobitným predpisom. Miesto na poskytovanie prvej pomoci je vybavená základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a je ľahko prístupná aj pri manipulácii s nosidlami. V skrinke prvej pomoci sa nachádza prehľadný manuál poskytovania prvej pomoci (Traumatologický plán). Všetci pracovníci, ktorí budú na stavbe pracovať musia byť riadne zaškolení a poučení o základoch poskytovania prvej pomoci. Stavbyvedúci zabezpečí, aby prvú pomoc mohol kedykoľvek v prípade potreby poskytnúť odborne spôsobilý zamestnanec, ktorý je vždy k dispozícii. Prijmú sa opatrenia na zabezpečenie lekárskej pomoci a zabezpečenie odvozu zranenej osoby úrazom alebo náhlou nevoľnosťou.

V prípade úrazu alebo inej mimoriadnej situácie sa privolávajú jednotlivé záchranné zložky pomocou dostupných telefónov. Adresy a telefónne čísla záchranných zložiek sú viditeľne umiestnené na miestach s prostriedkami na poskytovanie prvej pomoci. Následky úrazov sú vo veľa prípadoch závislé od poskytnutia rýchlej a účinnej prvej pomoci postihnutým. To vyžaduje, aby si všetci pracovníci osvojili nielen bezpečnostné predpisy, ale aj zásady, postup a spôsob poskytovania prvej pomoci.

Postup pri nahlásovaní pracovných úrazov (PÚ)

Pri nahlásovaní pracovných úrazov sa bude postupovať v zmysle §17 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov a záznam o pracovnom úraze sa bude vypisovať v zmysle vyhlášky č. 500/2006, ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom úraze.

Zákon NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.

§ 17 Hlásenie pracovných úrazov

Zamestnanec je povinný bezodkladne oznámiť zamestnávateľovi vznik :

- a) pracovného úrazu alebo služobného úrazu, ktorý utrpel, ak mu to dovoľuje jeho zdravotný stav,
- b) iného úrazu ako pracovného úrazu alebo smrti, ku ktorej nedošlo následkom pracovného úrazu, ak vznikli na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa,
- c) nebezpečnej udalosti,
- d) bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie a závažnej priemyselnej havárie.

Povinnosť oznámiť zamestnávateľovi vznik udalosti má aj zamestnanec alebo fyzická osoba, ktorá bola svedkom vzniku uvedenej udalosti.

Zamestnávateľ je povinný po oznámení úrazu bezodkladne vykonať potrebné opatrenia, aby nedošlo k ďalšiemu ohrozeniu života a zdravia. Stav pracoviska, ak ide o registrovaný, závažný pracovný úraz alebo ak skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin, nemožno meniť do príchodu príslušných vyšetrojúcich orgánov, okrem vykonania nevyhnutných opatrení na ochranu života a zdravia alebo na zabránenie veľkej hospodárskej škody.

Ak sa stav pracoviska mení v dôsledku vykonania opatrení, aby sa zabránilo ďalšiemu možnému ohrozeniu života a zdravia alebo veľkej hospodárskej škode, zamestnávateľ je povinný vyhotoviť dokumentáciu o stave pracoviska potrebnú na vyšetrovanie príčin vzniku takej udalosti.

V podmienkach stavby je postup nasledovný:

Postihnutý nahlási PÚ svojmu nadriadenému. Pre pracovníkov na stavenisku je najbližší nadriadeným **majster alebo stavbyvedúci**.

Majster zapíše PÚ do **knihy PÚ**, ktorá je umiestnené v kancelárii majstrov. Do knihy zapíše:

- dátum a čas úrazu
- meno zraneného
- zranená časť tela
- stručný popis úrazového deja
- zápis podpíše zranený a zodpovedná osoba

V prípade, že ide o úraz, pri ktorom došlo k závažnému poškodeniu zdravia je majster alebo stavbyvedúci povinný bezodkladne nahlási PÚ

Každý pracovník je povinný byť nápomocný pri vyšetrovaní pracovných úrazov !!!

Všeobecné odporúčenia pri poskytovaní prvej pomoci:

- jednať rýchle a presne,
- zachovať rozvahu a pokoj
- energicky odohnať zvedavcov a všetkých, ktorí prekážajú v záchranných prácach,
- nehýbať podľa možnosti so zraneným,
- zistiť rozsah poranení, ale nedotýkať sa ich priamo,
- zistiť, či zranený dýcha a aký má pulz,
- nedávať poraneným nápoje zbytočne,
- ukludniť a upokojiť zraneného,
- vykonať nutné opatrenia v zmysle internej smernice o poskytovaní prvej pomoci,
- okamžite privolať lekársku pomoc (podľa potreby),
- zorganizovať prevoz zraneného do nemocnice v prípade potreby a byť nápomocný.

Prvá pomoc pri úrazoch elektrickým prúdom

Pri poskytovaní prvej pomoci pri úrazoch elektrickým prúdom je potrebné dodržiavať nasledovný postup:

- vyslobodíme postihnutého z dosahu prúdu,
- ak postihnutý nedýcha, ihneď zavedieme umelé dýchanie,
- ak nie je hmatateľný tep, okamžite začať nepriamu masáž srdca,

- privoláme lekára,
- čo najrýchlejšie upovedomíme o úraze vedúceho pracovníka.

Postihnutého vymaníme z dosahu prúdu vypnutím prúdu, vyskrutkovaním poistiek alebo vytiahnutím vidlice zo zásuvky. K odtiahnutiu z okruhu prúdu používame suchú izolačnú tyč, gumový predmet alebo iný izolant. Dbáme hlavne na svoju bezpečnosť. Konáme uvažene, bez paniky. Ak sme postihnutého vymanili z dosahu prúdu, okamžite zisťujeme jeho stav, podľa toho urobíme ďalšie kroky na záchranu.

Ochrana pred jedovatými a výbušnými plynmi

Pri niektorých prácach v prevádzke kanalizácie môže prevádzkovateľ prísť do styku s jedovatými a výbušnými plynmi. Tieto plyny vznikajú v kanalizácii, čerpacích komorách, zahŕňaním splaškových vôd. Do ČS sa tiež môžu dostať prostredníctvom stokovej siete rôzne látky a tekutiny, z ktorých sa potom jedovaté a výbušné plyny uvoľňujú.

Pri práci v kanalizácii môže prísť do styku s týmito plynmi:

- kyslíčnik uhličitý	- kalový plyn
- kyslíčnik uhoľnatý	- benzínové a petrolejové pary,
- sírovodík	- chlór
- metán	- výpary z farbív a riedidiel

Kyslíčnik uhoľnatý – CO

Plyn bez chuti a zápachu, prudko jedovatý.

Príznaky otravy: bolesti hlavy, malátnosť, pri silnejšej otrave dochádza k mdlobe, kŕče, pri koncentrácii 1,2 % dochádza k bezvedomiu a nebezpečenstvu smrti v priebehu 1 – 2 min.

Príznaky otravy oxidom uhoľnatým CO zodpovedajúce rozličným koncentráciám CO v pracovnom ovzduší a rozličnému času vdychovania.

Koncentrácia CO v ovzduší (obj.%)	Čas vdychovania (min.)	Príznaky otravy oxidom uhoľnatým CO
0,02	120 až 180	možné bolesti hlavy v čelovej oblasti
0,04	60 až 120	bolesti hlavy najmä v čelovej oblasti, nutkanie na zvracanie
0,08	150 až 210	bolesti v tyle, bolesti hlavy, závraty, zvracanie
	45	
0,16	120	kolaps a prípadné bezvedomie,
	20	bolesti hlavy, závraty, zvracanie
	120	kolaps, bezvedomie, možná smrť
0,32	5 až 10	bolesti hlavy, závraty, bezvedomie, nebezpečenstvo smrti
0,64	1 až 2	bolesti hlavy, závraty, bezvedomie, nebezpečenstvo smrti
	10 až 15	
1,28	1 až 3	bezprostredný účinok, bezvedomie a nebezpečenstvo smrti

Odolnosť proti otrave, ako aj príznaky nie sú u všetkých rovnaké, záleží od telesnej konštrukcie, veku a pod., preto sú uvedené údaje len orientačné.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Prvá pomoc pri otrave CO

Postihnutú osobu treba čo najrýchlejšie vyniesť zo zamoreného prostredia, pričom záchranca sa musí sám dostatočne chrániť pred otravou. Teda pred vstupom sa nadýchne a v zamorenom priestore zadržíme dych. Ak postihnutý leží ďaleko od vchodu, musíme mať vhodný dýchací prístroj, napr. s diaľkovým privodom čerstvého vzduchu. Bežné plynové filtre proti CO nechránia. Postihnutého po vynesení uložíme do polohy ležmo, uvoľníme mu odev na krku, v páse i na zápästí a snažíme sa privolať lekársku pomoc. Ak ešte dýcha treba mu dať vdychovať zmes kyslíka s malým množstvom % CO₂ (pneumoxid). Ak nedýcha, až do príchodu lekára treba mu zaviesť umelé dýchanie z úst do úst, z úst do nosa alebo z pľúc do pľúc.

Sírovodík

Páchne po skazených vajciach, po dvoch minútach s 0,01 H₂S otupuje čuchové vlastnosti.

Príznaky :

- pri malých dávkach spôsobuje bolesti hlavy, slabosť, podráždenie očných spojiviek,
- pri vyšších koncentráciách poleptanie dýchacích ciest, bolesti na prsiach, kašeľ,
- pri vysokých koncentráciách rýchle bezvedomie a smrť.

Bezpečnostné opatrenia: pri prvom pociť zápachu H₂S v ovzduší nasadiť masku s filtrom zn.KD, zabezpečiť vyvetranie pracoviska.

Metán

Nesmrdí, spôsobuje nedostatok kyslíka, pri 5% obsahu vo vzduchu tvorí výbušnú zmes.

Bezpečnostné opatrenia: pravidelná kontrola tesnosti potrubia, zistenú závalu ihneď opraviť.

Metán sa udržuje pod stropom uzavretých priestorov.

Svietiplyn

Býva umelo pridávaný zápach, v stokách sa zisťuje skúškou na CO, svietiplyn sa hromadí pri strope kontrolných šachiet a objektov.

Príznaky: rovnaké ako u CO.

Benzín

Je vnímateľný čuchom pri koncentrácii 0,03% v ovzduší, výbušný je pri obsahu 0,1%, hromadí sa nad hladinou vody alebo na dne objektov, zisťuje sa indikátormi na horľavé plyny, výbuch v stoke je ničivý. Pri výbuchu spôsobujú popáleniny pracovníkom kanalizácie.

Prvá pomoc pri popáleninách

Popáleniny (rovnako ako obareniny) sú veľmi bolestivé a pri väčšom rozsahu i životu nebezpečné. Rozoznávame 3 stupne popálenín:

1. stupeň – začervenanie pokožky
2. stupeň – pľuzgieri
3. stupeň – odumretie tkaniva – vredy

Popáleniny 2. a 3. stupňa sa môžu prejaviť až po určitej dobe. Život postihnutého je ohrozený spáleninovým šokom, ktorý je reakciou na bolesť a môže viesť k zlyhaniu krvného obehu. Ďalej je postihnutý zasiahnutý otravou z rozpadových látok popálených plôch a infekciou. Popáleniny preto pokryjeme suchým, čistým, pokiaľ možno sterilným obväzom alebo šatkou. Na popáleniny nedávame masti, olej alebo zasypy. Šaty vyzlečieme len vtedy, ak sú premáčané, spálené a nie sú prilepené na koži. Inak ich rozstriháme, rozpárame vo švíkoch alebo ich obstriháme okolo prilepeného miesta, aby sme nestrhli povrch kože. Pľuzgieri neprepichujeme. Ak je postihnutý pri vedomí, podávame väčšie množstvo tekutín s cukrom. Voláme lekára alebo postihnutého k nemu dopravíme,

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

ak to dovoľuje jeho stav, počasie a okolnosti. Nutné je i očkovanie proti tetanu. Aj malú spáleninu si dáme ošetriť lekárom.

Dôležité telefónne čísla

Tiesňové volania	Požiarna ochrana	150 resp. 112
	Záchranná služba	155 resp. 112
	Polícia	158 resp. 112
	Mestská polícia	159
Pohotovostné a poruchové volania	Bratislavská vodárenská spoločnosť a.s.	0800 121 333
	Hasičský záchranný zbor	150 resp. 112
	Západoslovenská energetika	0800 / 111 567
	Plynáreň	0850 / 111 727
Ďalšie čísla	Inšpektorát práce	ip.bratislava@ba.ip.gov.sk , +421 2 321 82 738
	Koordinátor bezpečnosti	
	Hlavný stavbyvedúci	

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440,
814 99 Bratislava 1

NÁZOV STAVBY: „REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA
OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

TRAUMATOLOGICKÝ PLÁN

Stavba: „Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava,
adaptácia objektu pre potreby výučby UK“

Pracovisko

Spoločnosť:	
Sídlo:	
Projekt Manažér:	
Koordinátor bezpečnosti:	
Hlavný stavbyvedúci:	

Prvá pomoc

Meno osoby ktorá je schopná poskytnúť prvú pomoc:	
Oboznámenie zamestnancov s poskytnutím prvej pomoci:	Praktické školenie
Miesto uloženia lekárníčky:	Kancelária stavbyvedúceho
Miesto, kde môže byť prvá pomoc poskytnutá:	Kancelária stavbyvedúceho
Spôsob privolania rýchlej záchrannej služby:	Telefón
Náhradná možnosť prevozu zraneného:	Služobné vozidlo

Dôležité telefónne čísla

Tiesňové volania			
Záchranná služba	155	Projektový manažér	
Hasiči	150	Hlavný stavbyvedúci	
Polícia	158		
Tiesňové volanie	112		
Linka záchrany	0850 111 313		

10. Zabezpečenie stavby sociálnymi zariadeniami a spoločnými objektmi

Pre sociálne zariadenie staveniska bude vyčlenený priestor na stavenisku. Uvažuje sa s obytným kontajnerom, ktorý bude využívaný ako kancelária, šatne a sanitárne priestory. Sociálnu starostlivosť na stavbe zabezpečuje pre pracovníkov stavby dodávateľ podľa svojich možností (ubytovanie, stravovanie a lekársku starostlivosť).

Výrobné zariadenie staveniska – staveniskový rozvádzač bude umiestnený v priestore ohraničeného staveniska, pri kontajneri stavbyvedúceho.

11. Bezpečnosť práce a technických zariadení pri stavebných prácach

Pre zabezpečenie realizácie stavebných prác je potrebné dodržiavať platné legislatívne predpisy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ako i ochrany pred požiarmi. Práce a pracoviská musia byť zaistené pred prípadným vznikom pracovných úrazov, porúch a havárií technických zariadení.

Vykonávaním prác môžu byť poverení len pracovníci s platným oprávnením pre činnosti vyžadujúce oprávnenie, u ostatných musia byť poverení organizáciou. Pred začatím prác musia byť všetci pracovníci preukázateľne poučení o podmienkach bezpečnosti práce (vstupná inštruktáž na stavbe), ochrane pred požiarmi, zaškolení na vykonávanie určených prác a vybavení potrebnými OOPP.

Základné povinnosti dodávateľa stavebných prác

Dodávateľ stavebných prác je povinný viesť evidenciu pracovníkov od ich nástupu do práce až do opustenia pracoviska. Dodávateľ stavebných prác je povinný vybaviť osoby, ktoré s jeho vedomím vstupujú na stavenisko (pracovisko), osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami zodpovedajúcimi ich ohrozeniu.

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Kontrolná činnosť

a) sústavne kontrolovať a vyžadovať dodržiavanie príslušných právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásad bezpečnej práce, ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku a bezpečných pracovných postupov,

b) kontrolovať :

1. stav bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane stavu bezpečnosti technických zariadení, zabezpečovať v intervaloch určených osobitnými predpismi alebo orgánmi dozoru meranie a hodnotenie faktorov pracovného prostredia, odborné prehliadky a odborné skúšky zariadení,

2. či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa,

3. činnosť zamestnanca na odlúčenom pracovisku a zamestnanca, ktorý pracuje na pracovisku sám,

c) kontrolovať a vyžadovať používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, ochranných zariadení a iných ochranných opatrení,

d) odstraňovať nedostatky zistené pri kontrolnej činnosti.

Príprava stavieb

Dodávateľ stavebných prác musí v rámci dodávateľskej dokumentácie vytvoriť podmienky na zaistenie bezpečnosti práce. Súčasťou dodávateľskej dokumentácie je technologický alebo pracovný postup, ktorý musí byť k dispozícii na stavbe.

Technologický postup musí riešiť

a) nadväznosť a súbeh jednotlivých pracovných operácií,

b) pracovný postup pre danú pracovnú činnosť

c) použitie strojov, zariadení a špeciálnych pracovných prostriedkov, pomôcok a pod.,

d) druhy a typy pomocných stavebných konštrukcií (lešení, podperných konštrukcií, plošín a pod.),

e) spôsob dopravy (zvislej i vodorovnej) materiálov vrátane komunikácií a skladovacích plôch,

f) technické a organizačné opatrenia na zaistenie bezpečnosti pracovníkov, pracoviska a okolia,

g) opatrenia na zabezpečenie staveniska (pracoviska) v čase, keď sa na ňom pracuje,

h) opatrenia pri stavebných prácach pri mimoriadnych podmienkach.

Pracovný postup musí obsahovať požiadavky na vykonanie stavebných prác pri dodržaní zásad bezpečnosti práce. Ak v typových podkladoch nie sú na vykonanie stavebných prác určené spôsoby zaistenia bezpečnosti práce, musia sa určiť v dodávateľskej dokumentácii. Dodávateľská dokumentácia musí obsahovať aj opatrenia pre prípad ohrozenia prírodnými živlami (záplavy, zosuvy pôdy a pod.), ďalej opatrenia pri stavebných prácach za prevádzky a súbehu prác niekoľkých dodávateľov, ako aj opatrenia pri postupnom odovzdávaní stavieb a objektov do prevádzky a užívania. Dodávateľská dokumentácia nemusí obsahovať opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce v rozsahu podľa odsekov 1 až 4, ak ide o stavebné práce malého rozsahu (jednoduché a drobné stavby, jednoduché stavebné úpravy a udržiavacie práce) alebo ide o stavebné práce, ktorých bezpečné vykonávanie je upravené technickými normami. Zodpovedný pracovník určí v týchto prípadoch nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce pred začatím jednotlivých prác (skládka, rozmiestnenie a použitie strojov a zariadení, pracovné postupy a pod). a urobí o tom záznam v stavebnom denníku. Pracovníci musia byť oboznámení s dodávateľskou dokumentáciou v rozsahu, ktorý sa ich týka.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Povinnosti dodávateľov stavebných prác

Dodávateľ stavebných prác je povinný pracovníkov, ktorí stavebné práce projektujú, riadia, vykonávajú, vyškolíť z predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, prípadne prakticky zaučiť, a to v rozsahu potrebnom na výkon ich práce a overovať ich znalosti najmenej raz za 2 roky, ak osobitný predpis neurčí inak. Dodávateľ stavebných prác je povinný zabezpečiť školenie a zaučenie pracovníkov a overovať ich znalosti z predpisov uvedených v odseku 1 najmenej raz za 12 mesiacov, ak vykonávajú alebo riadia stavebné práce:

- vo výškach nad 1,5 m, ak nemôžu pracovať z pevných a bezpečných pracovných podláh,
- na pohyblivých pracovných plošinách,
- na rebríkoch vo výške nad 5 m,
- pomocou horolezeckej (speleologickej) techniky,
- vo výškach pri montáži a demontáži pomocných konštrukcií.

Školenie, zaučenie a overovanie znalosti pracovníkov, ktorí vykonávajú alebo riadia stavebné práce uvedené v odseku 2 písm. d), môžu vykonávať len inštruktori horolezeckej (speleologickej) techniky a práce uvedené v odseku 2 písm. e) len inštruktori lešenárskej techniky. Stavebné práce, na ktoré treba spôsobilosť, sa môžu vykonávať len po jej získaní. Dodávateľ stavebných prác nesmie poveriť pracovníkov vykonávaním stavebných prác, ak nespĺňajú požiadavky odbornej a zdravotnej spôsobilosti a je povinný viesť evidenciu o školeniach, zaučeníach, skúškach a o odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníkov.

Dodávateľ stavebných prác je povinný vybaviť

- pracovníkov vhodným náradím a ostatnými pomôckami a osobnými pracovnými prostriedkami potrebnými na bezpečný výkon práce, ako aj dokumentáciou, návodmi a pravidlami,
- pracovníkov poverených riadením a kontrolou stavebných prác právnymi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení rozsahu potrebnom na výkon ich práce.

Stavbyvedúci / majster subdodávateľa

Môže byť obvykle charakterizovaný ako zástupca spoločnosti na stavenisku alebo vedúca osoba na stavenisku, vymenovaná manažmentom jeho spoločnosti, ktorého povinnosťou je riadiť práce v mieste, kde sa vykonávajú. Má za povinnosť dohliadať na dodržiavanie opatrení týkajúcich sa bezpečnosti buď na základe splnomocnenia, samostatne vydaného, alebo na základe vykonávania úloh dozoru pre činnosti ostatných pracovníkov.

Kontroluje dodržiavanie zákonných ustanovení a pokynov vydávaných zákonným zástupcom jeho spoločnosti, hoci jeho organizačné a disciplinárne právomoci sú oproti tým, ktoré má manažment spoločnosti, redukované, okrem iného sú jeho povinnosti takéto:

- dohliadať na to, aby pracovníci správne rešpektovali bezpečnostné opatrenia a postupy vydané manažmentom spoločnosti;
- hlásiť manažmentu spoločnosti všetky prípadné nedostatky týkajúce sa preventívnych opatrení zistených na pracoviskách.

Nezávisle od akéhokoľvek splnomocnenia jemu udeleného, zásadné je jasné rozdelenie povinností a príslušných zodpovedností.

Povinnosti pracovníkov

Pracovníci sú pri vykonávaní stavebných prác povinní:

- dodržiavať technologické alebo pracovné postupy, návody, pravidlá a pokyny,
- obsluhovať len tie stroje a zariadenia a používať náradie a pomôcky, ktoré im boli na výkon práce určené,

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

c) dodržiavať bezpečnostné označenia, výstražné signály a upozornenia a tiež pokyny pracovníkov určených na stráženie ohrozeného priestoru,

d) vykonávať prácu na určenom pracovisku; z pracoviska sa nesmú vzdialiť bez súhlasu zodpovedného pracovníka okrem naliehavých dôvodov (nevoľnosť, náhle ochorenie, úraz a pod.), takýto odchod sú povinní čo najskôr vhodným spôsobom ohlásiť zodpovednému pracovníkovi,

e) nemeniť bez súhlasu zodpovedného pracovníka nič na prevádzkových, bezpečnostných a protipožiarnych zariadeniach.

Pri zmene podmienok (geologických, hydrogeologických a pod.), ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť práce počas stavebných prác, sú zodpovední pracovníci povinní vykonať potrebné zmeny technologických alebo pracovných postupov a oboznámiť s nimi príslušných pracovníkov.

Povinnosti pri odovzdávaní staveniska (pracoviska)

Vzájomné vzťahy, záväzky a povinnosti v oblasti bezpečnosti práce sa musia účastníkmi výstavby dohodnúť vopred a musia byť obsiahnuté v zápise o odovzdaní staveniska (pracoviska), ak nie sú obsiahnuté v hospodárskej zmluve. Rovnako sa postupuje pri súbahu stavebných prác s prácami počas prevádzky. Dodávateľ stavebných prác je povinný oboznámiť ostatných dodávateľov s požiadavkami bezpečnosti práce obsiahnutými v projekte a v dodávateľskej dokumentácii. Pri stavebných prácach počas prevádzky je prevádzkovateľ povinný oboznámiť pracovníkov dodávateľa stavebných prác so zásadami bezpečného správania sa na danom pracovisku a s možnými miestami a zdrojmi ohrozenia. Rovnako je dodávateľ stavebných prác povinný oboznámiť určených pracovníkov prevádzkovateľa s rizikami stavebných prác.

Prerušenie stavebných prác

Pracovník, ktorý spozoruje nebezpečenstvo, ktoré by malo ohroziť zdravie alebo životy osôb alebo spôsobiť prevádzkovú nehodu (haváriu) alebo poruchu technického zariadenia, prípadné príznaky takéhoto nebezpečenstva, je povinný, ak nemôže nebezpečenstvo odstrániť sám, prerušiť prácu a oznámiť to ihneď zodpovednému pracovníkovi a podľa možnosti upozorniť všetky osoby, ktoré by mohlo nebezpečenstvo ohroziť. Obdobne pracovník postupuje pri podozrení, že osoba, ktorá sa nachádza na pracovisku, je pod vplyvom alkoholu alebo iných omamných látok. Práce sa musia prerušiť pri ohrození pracovníkov, stavby (jej časti) alebo okolia vplyvom zhoršených poveternostných podmienok, nevyhovujúceho technického stavu konštrukcie, stroja alebo zariadenia, prírodných živlov, prípadne iných nepredvídaných okolností. Dôvody na prerušenie práce posúdi a o prerušení práce rozhodne zodpovedný pracovník dodávateľa stavebných prác. Práce sa musia prerušiť tiež za podmienok určených osobitnými predpismi. Pri prerušení práce treba vykonať nevyhnutné opatrenia na ochranu života, zdravia a majetku a musí sa o tom vyhotoviť zápis. V práci možno opätovne pokračovať až na pokyn zodpovedného pracovníka.

12. Evakuačné cesty a vnútro staveniskové komunikácie

Pred začatím staveniskovej dopravy a pri jej podstatnej zmene sa musia skontrolovať prejazdne profily komunikácií a prevádzkové podmienky. Nevyhovujúce komunikácie sa musia upraviť. Minimálna šírka komunikácie na chôdzu na stavenisku musí byť 0,75 m, pri obojsmernej prevádzke šírka 1,5 m. Komunikácie na chôdzu s väčším sklonom ako 1:3 musia mať aspoň na jednej strane jednotýčové zábradlie vysoké 1,1 m. Podchodové výšky musia byť minimálne 2,1 m, výnimočne možno túto výšku znížiť na 1,8 m, pričom sa musia vykonať potrebné bezpečnostné opatrenia napr. vyznačením alebo náterom. Prekážky vyššie ako 0,1 m, napr. koľajnice, rúrky alebo hadice na komunikáciách, ktorými prechádzajú osoby alebo ktoré slúžia doprave, musia byť vybavené priechodmi a prejazdmi zodpovedajúcej únosnosti. Na komunikáciách, kde hrozí zvýšené nebezpečenstvo pádu osôb, vybehnutie alebo zbehnutie vozidla alebo mechanizačných prostriedkov, sa musia vykonať opatrenia napr. ohradenie alebo zvodidlá; to sa týka aj koncov komunikácií a zakázaných vjazdov.

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

13. Strojná doprava a dopravné komunikácie

Návrh systémov a vybavenia na zabezpečenie bezpečnosti dopravy

Doprava stavebných konštrukcií a materiálov ako aj doprava počas prevádzky bude po existujúcej miestnej komunikácii, ktorá je napojená na komunikačnú sieť obce. Trvalé dopravné značenie (zvislé, aj vodorovné) je spolu s ostatnými vodiacimi a bezpečnostnými zariadeniami dôležitým faktorom pre bezpečnosť cestnej premávky po ukončení výstavby. Pri zemných a stavebných prácach bude povinnosťou dodávateľa stavby zabezpečiť prístup k nehnuteľnostiam v každom čase v prípade vozidlám prvej pomoci, havarijnej služby a požiarnej ochrany. Stavebná činnosť sa jestvujúceho dopravného značenia v lokalite nedotkne. Potrebu jeho doplnenia o dočasné dopravné značenie spresní samostatné projektové riešenie Plán organizácie dopravy resp. Projekt dočasného dopravného značenia počas výstavby.

Maximálna povolená rýchlosť na staveniskových komunikáciách bude 10 km/h a v miestach, kde sa pracuje najviac 5 km/h. Minimálna vzdialenosť okrajov vozoviek od pevných častí konštrukcií objektov vo vodorovnom smere nesmie byť menšia ako 60 cm, pričom takéto miesta bude potrebné označiť. Vozidlá míňajúce sa v protismere sa musia vzájomne rešpektovať, pričom prednosť má vždy vozidlo vchádzajúce do stavebného dvora. Vzhľadom na stavebný charakter a konštrukčné riešenie objektov dopravu materiálov budú zabezpečovať mobilné žeriavy a stavebné vrátky.

Chodníky pre peších na stavenisku bude treba vybudovať v miestach s predpokladanou sústredenou frekvenciou chodcov, pri cestách vedené súbežne s nimi, ďalej v blízkosti kancelárií, šatní, a sociálnych zariadení, pričom musia bezpečne preklenúť jamy, priehlbiny a pod. prekážky. Ich najmenšia šírka bude 0,75 m a pri obojsmernom pohybe 1,5 m. Do areálu stavby smú vchádzať všetky vozidlá súvisiace s prevádzkou stavby.

Podmienky pre prevádzku motorových dopravných vozidiel

Vodičom dopravného vozidla môže byť len pracovník starší ako 18 rokov, zdravotne spôsobilý, vlastníaci platný preukaz pre vodičov motorových vozidiel so zodpovedajúcim oprávnením pre pridelené vozidlo, u stavebných ešte preukaz strojníka pre zodpovedajúci typ mechanizmu a s predpísaným školením pre určené pracoviská.

Pri zastavení alebo prerušení prevádzky mechanizmov na dobu dlhšiu ako 15 min. je vodič povinný vypnúť motor. Všetky obsluhy mechanizmov sú povinné používať príslušné ochranné pracovné prostriedky.

Vodič ďalej

- nesmie zastavovať a stáť na mieste, kde vozidlo prekáža z hľadiska bezpečnosti práce a technických zariadení alebo je ohrozené prácou vykonávanou v jeho blízkosti, povahou terénu alebo vedením vysokého alebo veľmi vysokého napätia,
- nesmie sa s vozidlom otáčať a cúvať, ak nemá dostatočný rozhľad alebo ak tomu nevyhovuje povaha terénu,
- musí v prípadoch, ak to vyžadujú okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, zaistiť bezpečné cúvanie a otáčanie pomocou spôsobilých a náležite poučenej osoby, ak túto osobu stratí z dohľadu, je povinný ihneď zastaviť,
- musí začiatok cúvania v prípade, ak nemá dostatočný spätný výhľad z vozidla a cúvanie nie je zabezpečené pomocou spôsobilých a náležite poučenej osoby, zdôrazniť zvukovým výstražným signálom,
- musí pred opustením vozidla vykonať také opatrenia, aby vozidlo nemohlo ohroziť bezpečnosť osôb a technických zariadení,
- môže tlačiť vozidlo motorickou silou len pomocou ťažnej tyče, ktorá je na vozidlách riadne zaistená,
- musí pri vlečení vozidla dodržiavať ustanovenia osobitných predpisov.

Vodič smie vchádzať k pieskovým jamám, lomom, skládkam, staveniskám a podobným miestam len vtedy, ak je povrch terénu k nim dostatočne široký, pevný a zjazdný.

Miesta, kde nie je možné vylúčiť cúvanie:

- miesto nakládky a vykládky materiálu
- miesta, kde je potrebné s vozidlami cúvať k jamám a pod.
- pri opravách alebo zásobovaní

Rýchlosť cúvania musí byť čo najnižšia, aby osoby, ktoré sa dostali nečakane do smeru cúvania, mali možnosť z ohrozeného priestoru uniknúť. Pri riadení cúvania inou osobou musí mať vodič túto osobu v zornom poli.

V čase strojnej dopravy je chôdza po dopravnej ceste motorových vozidiel zakázaná !!!

Vstup na stavenisko je po príjazdovej ceste z miestnej komunikácie. Na nakladanie a vykladanie materiálu určeného k výstavbe je určený priestor, ktorý je znázornený v situačnom pláne. Je to otvorená skladovacia plocha, ktorá je určená pre túto činnosť.

Dovolená záťaž jednotlivých dopravných zariadení

Najvyššie prípustné zaťaženie vozidiel je dané technickými podmienkami jednotlivých motorových vozidiel a mechanizmov. Obsluhy týchto vozidiel sú povinné obmedziť záťaž len na dovolenú hmotnosť, ktorá je určená v technických podmienkach, prípadne v predpisoch na dopravu zvláštnych druhov materiálov (preprava výbušnín, nebezpečných látok a. i.).

Pokyny pre pripojovanie a odpojovanie vozidiel a spôsob zaistenia vozidiel proti nežiaducemu pohybu Vozidlá sa k miestu nakladania pristavujú zásadne na pokyn obsluhy rýpadiel, nakladačov, prípadne podľa svetelnej signalizácie. Vozidlá sa pristavujú tak, aby lopata rýpadla, alebo nakladača nedosahovala úroveň kabíny vozidla a osádka vozidla nemohla byť ohrozená padajúcim materiálom, prípadne lyžicou rýpadla alebo nakladača. Odchod vozidla z nakladacieho miesta sa riadi pokynmi obsluhy uvedených strojov.

Pri odstavení vozidiel je potrebné zaistiť ich proti samovoľnému pohybu (klinom alebo stabilizáciou na podperách) a nedovolenému použitiu.

Spôsob a použitie návestí, ich význam a spôsob dorozumievania obslúh

Vodiči motorových vozidiel sú povinní dávať návestia smerovými svetlami pri:

- obchádzaní prekážky
- odbočovaní
- zachádzaní ku kraji vozovky, pri zastavení a stáť a pri opätovnom vychádzaní na dopravnú cestu,
- keď vodič odbočuje zo smeru svojej jazdy, hlavne pri odbočovaní doľava, predbiehaní, vyhybaní sa a otáčaní

V prípade poruchy svetiel môže vodič dávať signály upažením. keď to okolnosti vyžadujú, hlavne pri zníženej viditeľnosti, riadi predchádzajúce úkony primerane spôsobilá a poučená osoba (regulovčik).

Bezpečnostné a prevádzkové pokyny pre dopravu bremien nadmernej hmotnosti alebo rozmerov, náradia, predmetov a materiálov, pre súčasnú dopravu a chôdzu

Zdvíhacie zariadenie inštalované na nákladných vozidlách (hydraulická ruka), prípadne mobilné zdvíhacie zariadenie (autožeriav) je oprávnená obsluhovať vždy len osádka príslušného vozidla. Pracovníkom stavby je prísne zakázané s týmito zariadeniami manipulovať. Pracovníci stavby smú za predpokladu, že sú držiteľmi platného viazačského preukazu a sú určení pre manipuláciu s materiálom len viazať, vešať a uchopovať bremená na tieto zariadenia podľa platných predpisov a noriem.

Preprava nadrozmerných bremien sa môže prevádzať len za stáleho technického dozoru.

Pri súčasnej chôdzi po dopravnej ceste na pracovisko a späť je na nej v dobe vymedzenej pre takúto chôdzu strojná doprava zakázaná.

Spôsob označenia miesta nehody

Pokiaľ sa musí vozidlo z dôvodu nehody alebo závady odstaviť na dopravnej ceste a nezostane pritom zachovaný prejazdny profil o šírke min. 3 m, alebo 50 cm na každú stranu prechádzajúceho vozidla, je nutné vozidlo riadne označiť z oboch strán výstražným svetlom umiestneným na vozidle tak, aby bolo zo strán možného prichádzania ďalších vozidiel dobre viditeľné. Vozidlo zabezpečiť proti samovoľnému pohybu a okamžite vyrozumieť stavbyvedúceho. V prípade, že bude zachovaný prejazdny profil, nie je nutné odstavené vozidlo vzhľadom k povolenej rýchlosti zvláštnym spôsobom označovať.

Lehoty, spôsob a rozsah prehliadky dopravných ciest a ich vybavenia

Za prejazdnosť ciest pre dopravu a chôdzu vrátane priestorov tesne priliehajúcich ku komunikácii i za údržbu dopravného značenia zodpovedajú stavbyvedúci alebo nimi určené osoby. Prehliadku dopravných ciest a ich stav vykonáva stavbyvedúci každý deň. Záznam o tejto prehliadke sa zaznamenáva do stavebného denníka. Tieto prehliadky sa musia vykonávať každú zmenu.

V prípade zistených závad, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť, možno prevádzku mechanizmov zahájiť až po odstránení týchto závad.

Rozsah prehliadky dopravného zariadenia pred zahájením dopravy

Vodiči obsluhy mechanizmov sú zodpovední hlavne za:

- riadne prevzatie vozidla alebo mechanizmu a jeho výstroje na začiatku zmeny,
- za bezpečnú prevádzku vozidiel mechanizmov a bezchybný technický stav v priebehu celej zmeny,
- riadnu údržbu a čistotu vozidiel počas prevádzky i mimo nej,
- včasné hlásenie závad, ktoré zistil v priebehu zmeny, ak ich nemôže sám odstrániť,
- dodržanie všetkých bezpečnostných predpisov ako na stavbe, tak i na verejných komunikáciách,
- riadne odovzdanie vozidla alebo mechanizmu nasledujúcej zmene,
- odovzdanie vozidla alebo mechanizmu písomne v "Knihe stroja (vozidla)".

Počas prevádzky strojov a zariadení sa musia vykonávať ich pravidelné predpísané kontroly, skúšky, revízie, údržba a opravy.

Doprava osôb strojovou dopravou sa nepredpokladá a je prísne zakázaná !!!

14. Stroje a strojné zariadenia

Používať sa môžu len stroje a strojné zariadenia (ďalej len "stroje"), ktoré svojou konštrukciou, zhotovením a technickým stavom zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti práce. Stroje sa môžu používať iba na účely, na ktoré sú technicky spôsobilé v súlade s podmienkami určenými výrobcom a technickými normami. Dodávateľ stavebných prác je povinný vydať pokyny na obsluhu a údržbu strojov, ktoré obsahujú požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a prevádzky. Pokyny na obsluhu a údržbu stroja alebo návod na obsluhu a prevádzkový denník sa musia umiestniť na určenom mieste, aby boli obsluhu kedykoľvek k dispozícii.

Pokyny na obsluhu a údržbu musia podľa druhu stroja obsahovať:

- a) povinnosti obsluhy pred začatím prevádzky stroja v smene,
- b) povinnosti obsluhy počas prevádzky stroja,
- c) rozsah, lehoty a spôsob vykonávanej údržby, vrátane revízií,
- d) spôsob zabezpečenia stroja počas prevádzky, pri premiestňovaní, odstavovaní z prevádzky, opravách a proti nežiadúcemu uvedeniu do chodu,
- e) spôsob dorozumievania a dávania návští
- f) umiestnenie a zabezpečenie stroja po skončení prevádzky,
- g) zakázané úkony a činnosti,
- h) spôsob a rozsah záznamov o prevádzke a údržbe stroja.

Prevádzkové podmienky strojov

Pred uvedením do prevádzky sa stroje musia vybaviť:

- a) prevádzkovými dokladmi a označiť evidenčným číslom a názvom prevádzkovateľa stroja,
- b) bezpečnostnými oznámeniami, bezpečnostnými nátermi, značkami, tabuľkami a nadpismi v slovenskom alebo českom jazyku,

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

c) predpísaným zariadeniam na zvukovú výstrahu (húkačka), ktorého hladina hlasitosti musí v miestach merania vonkajšieho hluku stroja prevyšovať hladinu hluku stroja aspoň o desať dB (A); pri súčinnosti viacerých strojov musí byť hladina hlasitosti húkačky v rozmedzí 93-104 dB (A),

d) ochranným zariadením v miestach, kde môže dôjsť k ohrozeniu pracovníkov; pri obslužných plošinách strojov, prípadne výrobného zariadenia musí byť obsluha chránená proti pádu od výšky 0,5 m; ovládače stroja sa musia zabezpečiť proti náhodnému spusteniu.

Prevádzkovými dokladmi sú:

a) prevádzkový denník určený na vedenie záznamov o prevzatí a odovzdaní stroja obsluhu, o závadách a opravách počas prevádzky, na evidenciu závažných udalostí pri pracovnej smene a pod.,

b) revízna kniha stroja spravidla dodaná výrobcom, ktorá obsahuje technické údaje o stroji (záznamy o skúškach, generálnych a iných opravách, rekonštrukcii stroja a pod.). Jej prílohou je technická dokumentácia.

Opravy a údržba

Údržba, oprava a čistenie sa musí vykonávať v súlade s dokumentáciou opravovaných strojov a technickými normami. Za včasné zabezpečenie údržby a opravy strojov v súlade s dokumentáciou zodpovedá dodávateľ stavebných prác. Opravy sa musia vykonávať len nepoškodeným náradím zodpovedajúcim účelu použitia.

Zakázané činnosti

Je zakázané :

a) uviesť do chodu a používať stroj, ako sú okrem obsluhy na stroji alebo v jeho nebezpečnej blízkosti ďalší pracovníci,

b) uvádzať do chodu a používať stroj, ak je odmontované alebo poškodené niektoré ochranné zariadenie,

c) odstraňovať za chodu stroja odpad z nebezpečných miest, ak to nie je technicky riešené alebo povolené v návode na obsluhu,

d) dotýkať sa pohybujúcich sa častí strojov telom alebo predmetmi a náradím držaným v rukách okrem prípadov, ktoré pripúšťa návod na obsluhu,

e) pracovať so strojom za zníženej viditeľnosti a v noci, ak pracovný priestor stroja a pracovisko nie sú dostatočne osvetlené,

f) pracovať so strojom, v ktorého nebezpečnej blízkosti sú iné stroje alebo dopravné prostriedky s výnimkou tých, ktoré pracujú vo vzájomnej súčinnosti so strojom,

g) premiestňovať a prepravovať pracovníkov na stroji alebo v jeho pracovnom zariadení, ak to nie je výrobcom povolené,

h) pohybovať pracovným zariadením nad pracovníkmi a nad obsadenou kabínou vodiča dopravných prostriedkov,

i) pracovať so strojom a pracovným nástrojom v mieste, na ktoré nie je z miesta obsluhy vidieť a kde by mohlo nastať ohrozenie pracovníkov alebo iného zaradenia,

j) ovládať stroj nebezpečným spôsobom, ktorý vyvolá nežiadúce rozchýpanie pracovného zariadenia,

k) pohybovať sa so strojom alebo s jeho pracovným zariadením alebo inými vyčnievajúcimi časťami v ochrannom pásme elektrického vedenia, ak nie sú dodržané predpísané bezpečnostné požiadavky,

l) jazdiť cez elektrické káble, ak nie sú vhodne chránené proti mechanickému poškodeniu,

m) opustiť miesto obsluhy stroja, ak je stroj alebo jeho pracovné zariadenie v chode,

n) vykonávať údržbu, čistenie a opravy, ak nie je stroj a jeho pracovné zariadenie zabezpečené proti samovoľnému pohybu a náhodnému spusteniu a ak nie je vylúčený styk pracovníka s pohybujúcimi sa časťami stroja,

o) vykonávať opravy na pásoch stroja s pásovým podvozkom, ak nie je stroj zabezpečený proti samovoľnému pohybu,

p) pohybovať sa po stroji mimo určených prístupov

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

- r) vyradovať z činnosti bezpečnostné, ochranné a poistené zariadenie a meniť ich predpísané parametre,
- s) fajčiť a manipulovať s otvoreným ohňom pri kontrole a čerpaní pohonných hmôt a pri používaní ľahko zápalných čistiacich prostriedkov,
- t) na uľahčenie spúšťania motora používať otvorený oheň,
- u) okrem osobných potrieb obsluhy umiestňovať do kabíny akékoľvek ďalšie veci (nádrie, laná, schránky na mazivo, čistiace prostriedky a pod.), ak na tento účel nie je v kabíne vyhradená uzatvorená schránka,
- v) zavesovať bremená na koniec háku zdvíhacieho zariadenia.

Stroje na zemné práce

Stroj sa môže pohybovať alebo pracovať podľa únosnosti pôdy v takej vzdialenosti od kraja svahov a výkopu, aby nedošlo k zrúteniu stroja. Ak táto vzdialenosť nie je určená v technologickom postupe, určí ju zodpovedný pracovník. Ak je stroj v pohybe, nikto sa nesmie zdržiavať v nebezpečnom dosahu stroja, pred strojom v smere jazdy, ani medzi ťahačom a vlečným strojom. Pod stenou (svahom) sa môže stroj pohybovať alebo pracovať v takej vzdialenosti, aby nevzniklo nebezpečenstvo jeho zasypania. Pri práci strojov, ktoré sú vybavené viacerými pracovnými zariadeniami, musia byť nepoužívané pracovné zariadenia v prepravnej polohe a mechanicky zabezpečené

Pri práci viacerých strojov na jednom pracovisku sa musí medzi nimi zachovať taká vzdialenosť, aby nedošlo k ohrozeniu prevádzky druhého stroja. Pri nakladaní materiálu na dopravné prostriedky sa smie manipulovať s pracovným zariadením stroja len nad ložnou plochou tak, aby nenarážalo do dopravného prostriedku. Ak je pri nakladaní potrebné manipulovať s pracovným zariadením nad kabínou vodiča dopravného prostriedku, nesmú sa v nej zdržiavať pracovníci. Ložná plocha sa musí nakladať rovnomerne. Pri jazde s naloženým materiálom sa pracovné zariadenie musí zabezpečiť v prepravnej polohe, aby nedošlo k nebezpečnej strate stability stroja a obmedzeniu viditeľnosti z kabíny.

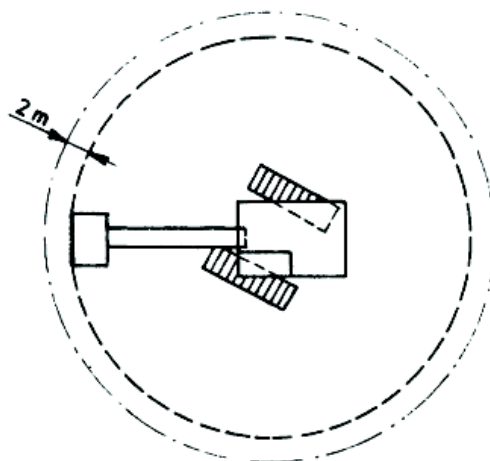
Stroj sa musí vybaviť:

- a) zariadením na kontrolu sklonu pojazdnej roviny so signalizáciou alebo ukazovateľom až do maximálne dovoleného sklonu,
- b) signalizáciou zapojenia stroja na vonkajšiu elektrickú sieť v kabíne a pri vstupe na stroj, ak ide o stroj s elektrickým pohonom,
- c) svetlometmi na osvetlenie pracovného priestoru stroja za zníženej viditeľnosti a v noci; stroje, ktorých pojazdy pri práci je aj smerom dozadu, sa musia vybaviť aj svetlometmi, ktoré osvetľujú pracovný priestor za strojom,
- d) najmenej dvoma podkladacími klinmi, ak ide o stroj na kolesovom podvozku alebo o cestný valec.

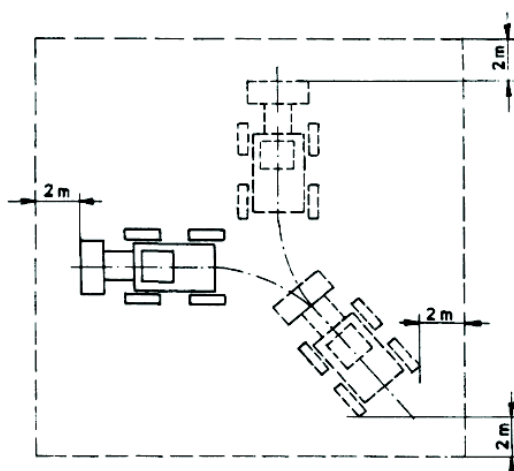
Obsluha stroja nesmie opustiť svoje miesto bez toho, aby pracovné zariadenie nebolo spustené na zem, prípadne na podložku na zemi alebo umiestnené v predpísanej polohe a mechanicky zabezpečené. Pri hnutí horniny dózerom nesmie brit jeho radlice presahovať cez okraj svahu alebo výkopu.

NEBEZPEČNÝ DOSAH (PRIESTOR) STROJOV

Nebezpečný dosah rýpadiel a strojov, ktoré sú pri pracovnom cykle stacionárne, je tvorený priestorom najväčšieho vodorovného dosahu, zväčšeným po obvode o 2 m

Nebezpečný dosah - priestor lopatových nakladačov je tvorený nakladacím priestorom zväčšeným po obvode o 2 m

Zabezpečenie stroja pri prerušení a skončení prác

Obsluha je povinná zaznamenať závady stroja, prípadne prevádzkové odchýlky zistené počas predchádzajúcej prevádzky do prevádzkového denníka. Po prestávke a po ukončení smeny, pri ktorej sa obsluhy striedajú, musí byť s týmito závadami oboznámení aj striedajúca obsluha. Po ukončení prác sa mobilný stroj musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu zakladacími klinmi alebo pracovným zariadením spusteným na zem, alebo zaradením najnižšieho rýchlostného stupňa a zabrzdnením parkovacej brzdy. Ak to umožňuje konštrukcia stroja, aj pri prerušení práce sa mobilný stroj musí zabezpečiť proti samovoľnému pohybu aspoň zabrzdnením parkovacou brzdou alebo pracovným zariadením spusteným na zem. Proti samovoľnému pohybu sa musí zabezpečiť aj pracovné zariadenie stroja po ukončení práce pri každom jej prerušení spustením na zem alebo umiestnením do prepravnej polohy, v ktorej sa mechanicky zabezpečí. Mobilný stroj sa musí odstaviť na vhodné stanovište, kde nezasahuje do pozemných komunikácií, nie je ohrozená stabilita stroja a nie je ohrozený padajúcimi predmetmi.

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Výmena a nastavovanie pracovných nástrojov

Výmena alebo nastavovanie pracovných nástrojov sa musí vykonávať podľa pokynov a postupov uvedených v návode na obsluhu stroja. Pracovné nástroje alebo ich časti, ktoré môžu pri montáži, demontáži a nastavovaní spôsobiť úraz, sa musia bezpečne zaistiť proti samovoľnému pohybu a strate stability.

Preprava strojov

Preprava, nakladanie, skladanie, zabezpečenie a upevnenie stroja alebo jeho pracovného zariadenia sa musí vykonať podľa pokynov a postupov uvedených v návode na obsluhu stroja. Ak postup pri preprave stroja a jeho pracovných zariadení nie je uvedený v návode na obsluhu stroja, musí ich určiť dodávateľ stavebných prác a v návode na obsluhu stroja ich doplniť. Pri preprave strojov sa v kabíne prepravovaného stroja, na stroji ani na ložnej ploche dopravného prostriedku nesmú zdržiavať osoby, ak nie je návode na obsluhu alebo v pokynoch určené inak. Vozidlá na prepravu strojov sa musia pri nakládke a vykládke bezpečne zabrzdiť a mechanicky zabezpečiť proti nežiadúcemu pohybu. Pri preprave strojov na dopravných prostriedkoch sa pracovné a ostatné zariadenia podľa návodu na obsluhu stroja musia umiestniť na ložnej ploche dopravného prostriedku a pripevniť na ňu alebo umiestniť do prepravnej polohy, mechanicky zabezpečiť proti pozdĺžnemu a bočnému posunu a proti prevráteniu. Prípojné mobilné stroje sa musia pri pripájaní zabrzdiť a zabezpečiť zakladacími klinmi. Vodič môže dokončiť cúvanie na doraz prípojného zariadenia len na dohovorené dorozumievacie znamenie usmerňujúceho pracovníka. Po doraze sa ťahač alebo vozidlo zabrzdí. Pracovník usmerňujúci stroj na dopravný prostriedok musí stáť mimo stroja a mimo dopravného prostriedku a byť v zornom poli vodiča stroja po celý čas nájazdu a zjazdu stroja.

15. Práce vo výškach

Zabezpečenie proti pádu

Ochrana pracovníkov proti pádu sa musí vykonať kolektívnym alebo osobným zabezpečením nezávisle od výšky na všetkých pracoviskách a komunikáciách nad vodou alebo inými látkami, kde hrozí nebezpečenstvo poškodenia zdravia, a od výšky 1,5 m na všetkých ostatných pracoviskách a komunikáciách.

Ochrana proti pádu od výšky 1,5 m sa nevyžaduje, ak:

- pracovisko alebo komunikácia je na plochách so sklonom do 10° vrátane od vodorovnej roviny a sú vymedzené zábranou (jednotyčové zábradlie s výškou najmenej 1,1 m, ktoré nie je určené na ochranu proti pádu osôb a predmetov zo zvýšenej úrovne a pod.) najmenej 1,5 m od hrany pádu,
- miesto práce vnútri objektu je najmenej 0,6 m pod korunou strechy, na ktorej sa pracuje

Ak práce na pracoviskách a komunikáciách do výšky 3 m svojím charakterom a postupom znemožňujú dodržanie bezpečnostných opatrení, môže sa za ochranu proti pádu z výšky považovať aj to, že tieto práce budú vykonávať poučení pracovníci takým pracovným postupom, ktorým si postupne vytvárajú okolo seba plochu, z ktorej môžu bezpečne pracovať. Technologický postup musí obsahovať výpočet a presný opis činností, ktoré je nevyhnutné vykonávať vo vzdialenosti menšej ako 1,5 m od hrany pádu, a počet pracovníkov, ktorí sa môžu v tomto priestore súčasne pohybovať. Súčasne s postupom prác do výšky sa musia ihneď zakrývať všetky vzniknuté otvory a priehlbne s pôdorysným rozmerom kratšej strany alebo priemeru nad 0,25 m, predovšetkým poklopmi zabezpečenými proti posunutiu, alebo ich treba zabezpečiť inou ochrannou konštrukciou.

Kolektívne zabezpečenie

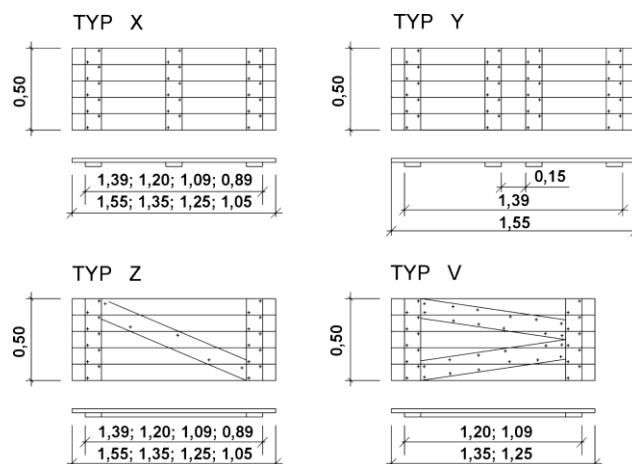
Ochranné a záchytné konštrukcie (ochranné zábradlie, ochranné ohradenie, lešenie, poklopy, záchytné ohradenie, záchytné lešenie, záchytné siete) musia byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne uniesli predpokladané namáhanie. Za kolektívne zabezpečenie sa považuje pevné dvojtyčové zábradlie 1,1 m vysoké s okopovou zarážkou pri podlahe alebo ohradenie 1,1m vysoké 1,5m vzdialené od hrany pádu. Pri železiarskych a betonárskych prácach na strope je potrebné na výšenie pevného dvojtyčového zábradlia na výšku min. 1,1m z dôvodu hrúbky skladby stropu.

Kolektívne zabezpečenie - lešenia

Konstrukciu lešenia musí pred odovzdaním do prevádzky prehládnuť odborný orgán zhotoviteľa lešenia, ktorý zistí či je lešenie urobené podľa prevádzacích výkresov a či zodpovedá normám STN. K odovzdaniu vybudovaného lešenia musia byť pozvaní zástupcovia užívateľa, aby sa mohli zúčastniť prehliadky, skúšok, a odovzdania lešenia. O odovzdaní lešenia musí byť urobený zápis v montážnom denníku. Zhotoviteľ, staviteľ lešenia zodpovedá za bezpečnosť prevádzky výstavby, užívateľ za riadnu údržbu a užívanie. Na lešení je potrebné umiestniť firemný štítok zhotoviteľa a užívateľa. Lešenia, ktoré sa budujú, respektíve demontujú je potrebné príslušne označiť. Pri stavbe lešenia vlastnými zaškolenými čatami musí byť vykonaná kontrola lešenia vedúcim stavby, alebo jeho zástupcom a prevzatie potvrdí v montážnom denníku. Na lešení neskladovať žiadny materiál, ani nepoužívať na iné účely ako je určené. V prípade, že stavbu a prestavbu lešenia bude realizovať IE vlastnými zamestnancami, musí byť založená kniha lešenia. Vedúci stavby je neustále zodpovedný za stav lešení a pracovných plošín, na ktorých pracujú jeho zamestnanci. Musí priebežne overovať riadny stav všetkých lešení, pracovných plošín, ako aj krytov a uzáverov. Pokiaľ nastanú nedostatky, treba práce na príslušnom mieste prerušiť dovtedy, kým nebude obnovený riadny stav bezpečnostných opatrení.

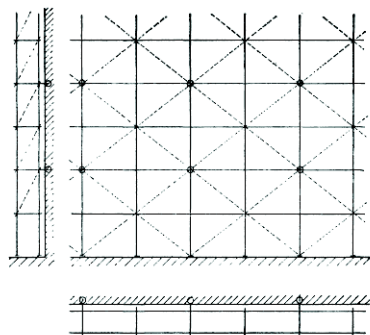
Základné parametre (rozmery v mm) doporučených drevených podlahových dielcov z reziva:

Priestorová tuhosť a stabilita lešenia

Konstrukcia každého lešenia musí byť navrhnutá a prevedená tak, aby tvorila priestorovo tuhý celok zaistený proti lokálnemu i celkovému vybočeniu, proti preklopeniu a proti posunutiu.

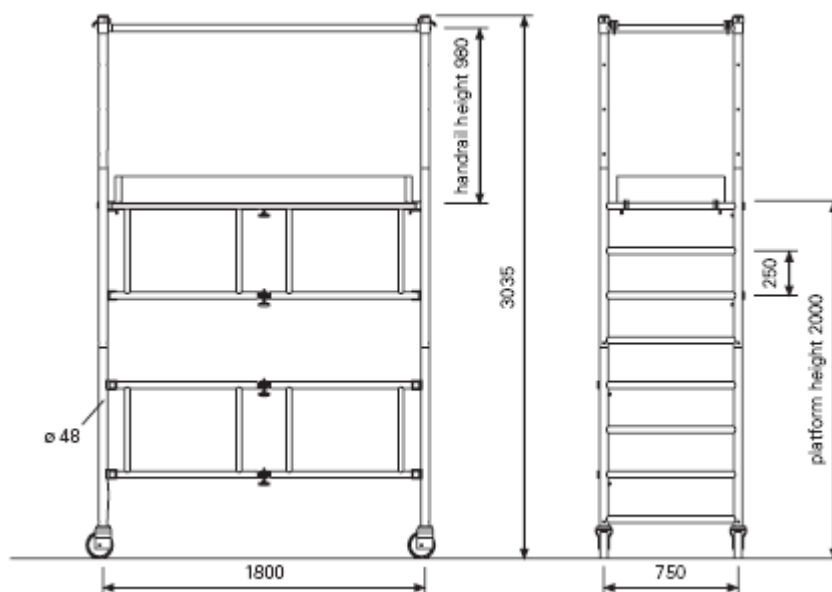
Priestorovej tuhosti a stability sa dosahuje spravidla systémom uhlopriečného stuženia v troch vzájomne kolmých rovinách a kotvením (viď. obrázok) alebo vzoprením.

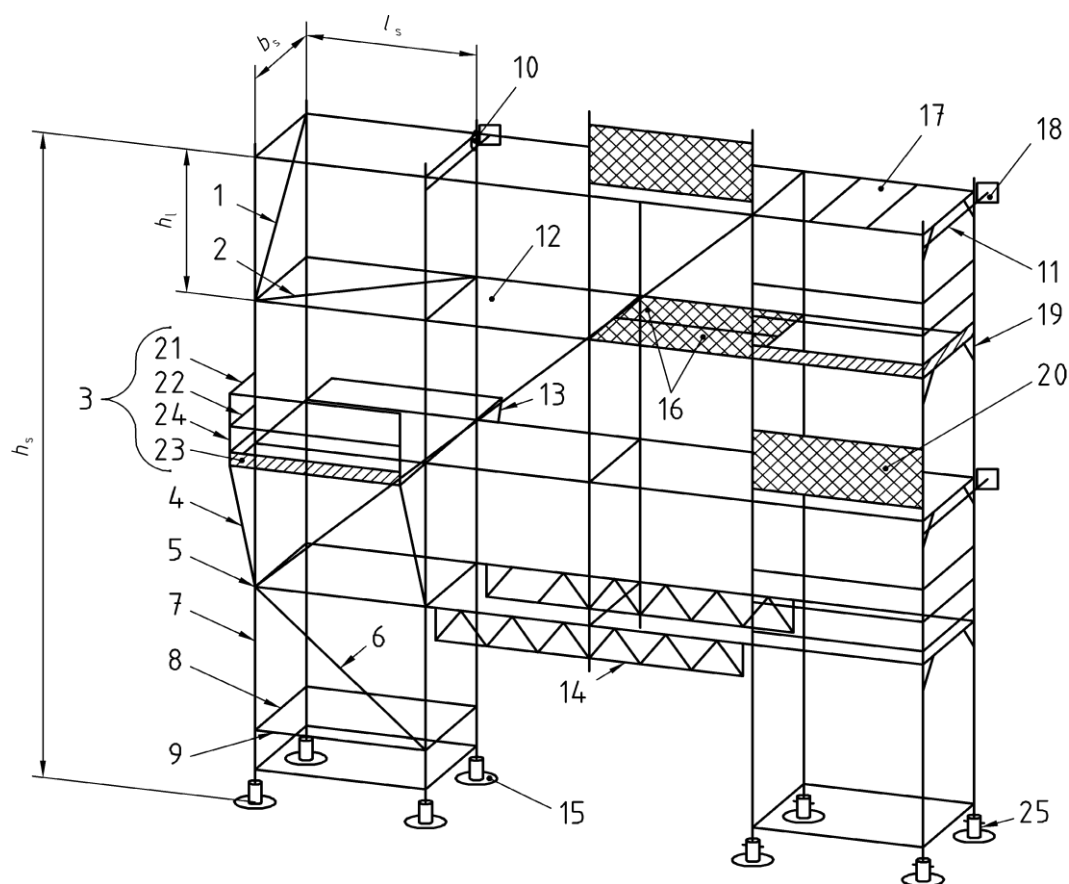

Posúdenie stability lešenia z hľadiska tvaru konštrukcie (citlivosť konštrukcie na klopenie)

Stabilita konštrukcie lešenia z hľadiska jeho tvaru (tzv. citlivosť konštrukcie na klopenie) sa posudzuje pomerom ramena klopenia k výške ťažiska lešenia (ťažiska stáleho zaťaženia) nad podkladom (viď. obrázok).

Ak nie je konštrukcia stabilizovaná prídavnou záťažou a jej hmotnosť je rovnomerne rozložená, ku stabilite konštrukcie približne posudzovať podľa pomeru kratšej strany základne b k výške lešenia h (viď. obrázok).

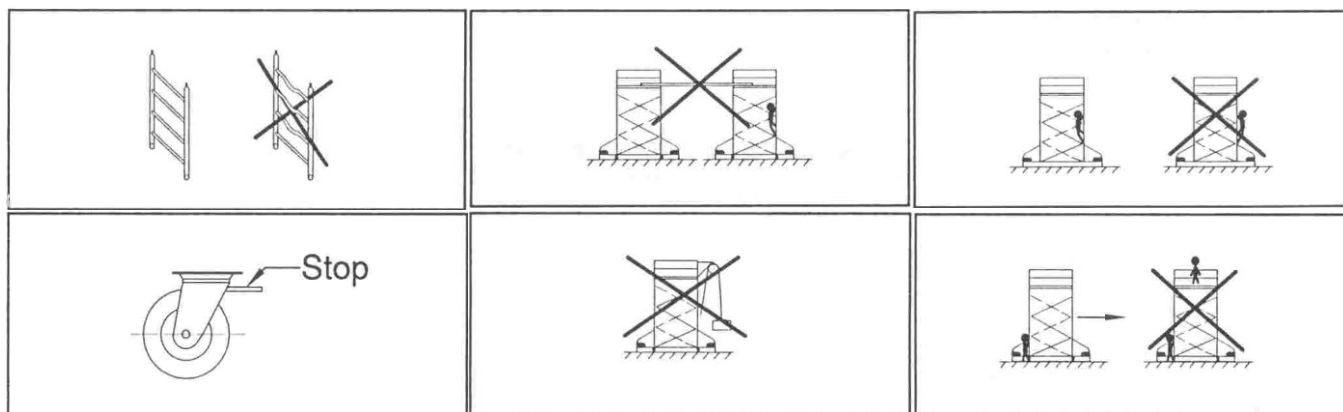
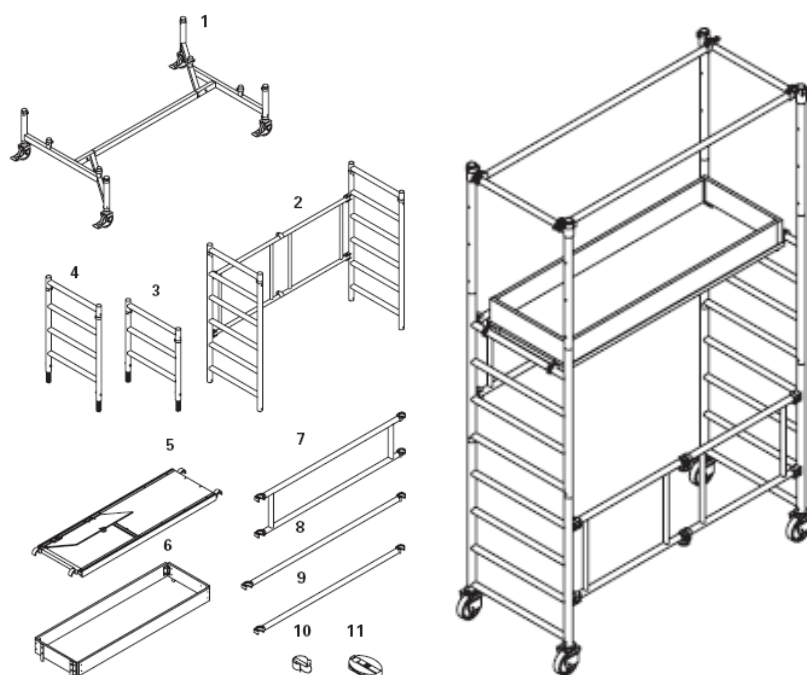

Legenda

h_s	Výška lešenia	2	Stuženie vo vodorovnej rovine
b_s	Šírka poľa lešenia, od stredu stĺpika po stred stĺpika	4	Konzolová výstuha
l_s	Dĺžka poľa lešenia, od stredu stĺpika po stred stĺpika	6	Stuženie v zvislej rovine (pozdĺžna)
h_l	Výška poschodia lešenia	8	Priečnik
1	Stuženie v zvislej rovine (priečna uhlopriečka)	10	Spojka
3	Bočná ochrana	12	Podlaha
5	Stýčnik	14	Premostovací pozdĺžnik
uhlopriečka)		16	Podlahový dielec
7	Stĺpik	18	Kotva
9	Pozdĺžnik	20	Konštrukcia pletiva
11	Kotevná spona	22	Stredná tyč zábradlia
13	Konzola	24	Stĺpik zábradlia
15	Nánožka		
17	Vodorovný rám		
19	Zvislý rám		
21	Horná tyč zábradlia (madlo)		
23	Lešeňová zarážka		
25	Nastaviteľná nánožka		

Voľne stojace a pojazdné lešenie

Voľne stojace a pojazdné lešenie (viď. obrázok) sa používa spravidla pre stavebné a montážne práce vykonávané na krátkom úseku steny, stropy, fasády apod., najmä tam, kde nemožno lešenie zakotviť do stavby.

Stabilita lešení

Stability lešení proti preklopeniu sa dosahuje:

- a) kotvením,
- b) vzoprením,
- c) pomerom výšky lešenia k najmenšiemu rozmeru jeho základne, príp. záťažou (napr. u pojazdných alebo voľne stojacich lešení)

Uhlopriečne stuženie

Uhlopriečne stuženie sa robí z tyčových prvkov (trubiek, dosiek apod.) alebo dielcov, príp. z oceľových lán. Ak sa použijú oceľové láná, musí byť uhlopriečne stuženie prevedené vždy krížovo a láná musia mať zariadenie pre napínanie.

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Výstupy

Pre prístup pracovníka na podlahy lešenia sa musia zriadiť rebríky alebo rebríkové schody.

Výstupy do jednotlivých podlaží nesmú byť nad sebou ani priebežne cez dve, príp. viac podlaží (príklad riešenia vid'. obr).

Osobné zabezpečenie

Osobné zabezpečenie pracovníkov pri prácach nad voľnou hĺbkou vo výškach sa musí používať v prípadoch, keď nemožno použiť kolektívne zabezpečenie. Funkčné skúšky osobného zabezpečenia treba vykonať po každej mimoriadnej udalosti (zachytenie pádu pracovníka, extrémne namáhanie a pod.). Pred použitím prostriedkov osobného zabezpečenia je pracovník povinný sa presvedčiť o ich kompletnosti, schopnosti prevádzky a bezchybnom stave. Pred použitím prostriedkov osobného zabezpečenia sa miesta upevnenia (ukotvenia) musia určiť tak, aby umožňovali ich bezpečné zaistenie a upevnenie po celý čas činnosti v mieste ohrozenia. Dĺžka pádu pri použití bezpečnostného pásu môže byť maximálne 0,6 m, pri použití bezpečnostného postroja bez tlmiča pádovej energie maximálne 1,5 m a s tlmičom pádovej energie maximálne 4,0 m. Pri presune na iné miesto upevnenia (ukotvenia) musí byť pracovník stále zaistený osobným zabezpečením.

Prostriedky osobného zabezpečenia proti pádu sú najmä

- bezpečnostné lano,
- bezpečnostný pás,
- bezpečnostný postroj,
- skracovač lana,
- samonavíjacia kladka,
- bezpečnostná brzda,
- prípravky na spúšťanie a vyťahovanie vrátane príslušenstva.

Príklad použitia osobného zabezpečenia pracovníkov

Prostriedky osobného zabezpečenia musia svojimi parametrami zodpovedať požiadavkám podľa osobitných predpisov, prípadne musia byť na používanie schválené štátnou skúšobňou. Prostriedky osobného zabezpečenia sa musia pravidelne kontrolovať a skúšať najmenej raz za dva roky, ak osobitné predpisy neurčujú inak. Vhodný prostriedok osobného zabezpečenia a miesto jeho upevnenia (ukotvenia) je povinný určiť spracovateľ technologického postupu. Ak ide o jednoduché práce, pre ktoré nie je potrebné vypracovať technologický postup, alebo o situácie, ktoré nemohli byť zohľadnené v technologickom postupe, miesto upevnenia prípadne vhodný prostriedok osobného zabezpečenia určí pracovník, ktorý práce vo výškach riadi. Miesto upevnenia (ukotvenia) musí odolať v smere pádu minimálnej statickej sile 15 kN.

Na osobné zabezpečenie pracovníkov pri prácach vo výškach, pri výstupe alebo zostupe sa nesmú používať lanové slučky, uzly alebo úväzky na lanách, ak sa to netýka použitia horolezeckej (speleologickej) techniky alebo techniky priemyselného lezenia a pomôcok, prípravkov a prostriedkov na tento účel vyrobených a používaných. Horolezeckú (speleologickú) techniku smú používať len pracovníci, ktorí majú potrebnú kvalifikáciu. Dodávateľ stavebných prác je povinný oboznámiť pracovníkov s návodom na použitie prostriedkov osobného zabezpečenia.

Pracovné plošiny

Pracovné plošiny musia byť vyhotovené tak, aby mali dostatočnú únosnosť pre predpokladané zaťaženie. Šírka pracovnej podlahy musí byť min. 0,6m široká a pracovná plošina musí byť vybavená pevným dvojtyčovým zábradlím 1,1m vysokým s okopovou zarážkou pri podlahe. Prechody medzi lávkami musia byť zaistené, aby nedošlo k preklopeniu a následnému pádu pracovníka.

Konštrukcie na zvyšovanie si miesta pre práce vo výškach

Pri postupe prác do výšky sa miesto práce i úroveň pracoviska musí zvyšovať tak, aby pracovníci mohli pracovať bezpečne, aby sa vzájomne neohrozovali a mohli pracovať v obvyklej pracovnej výške. Za obvyklú pracovnú výšku sa pri ťažkých prácach (murovanie z tehál a tvárnic, manipulácia s bremenami, ťažkým náradím a pod.) považuje práca do výšky 1,5 m, pri ostatných prácach (natieranie, omietanie, obkladanie, pripevňovanie a spájanie ľahkých predmetov a pod.) práca do výšky 2,0 m nad úrovňou pracovnej podlahy. Na zvyšovanie miesta práce alebo na výstup sa nesmú používať labilné predmety a predmety určené na iné použitie (vedrá, sudy, debny, radiátory, bezpečnostné siete a pod.).

Rebríky

Možno používať len na krátkodobé fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia. Pri vystupovaní alebo zostupovaní musí byť pracovník otočený tvárou k rebríku a musí mať možnosť pridržať sa ho oboma rukami. Po rebríku sa nesmie vynášať alebo znášať bremeno ťažšie ako 20 kg. Na rebríkoch je zakázané pracovať nad sebou. Vystupovať a zostupovať po rebríku súčasne viacerými pracovníkmi je zakázané. Na rebríkoch sa nesmú vykonávať práce, pri ktorých sa používajú pneumatické nástroje, vstreľovacie prístroje, reťazové píly a iné nebezpečné nástroje. Rebríky používané na výstup musia presahovať výstupnú plošinu o 1,1 m. Presah rebríka sa môže nahradiť pevnými držiadlami alebo inou pevnou časťou konštrukcie, za ktorú sa možno spoľahlivo zachytiť. Na rebríku možno pracovať len v bezpečnej vzdialenosti od horného konca rebríka, pri jednoduchom rebríku vo vzdialenosti chodidiel najviac 0,8 m; pri dvojitom rebríku najviac o 0,5 m od konca rebríka. Pri práci na rebríku musí pracovník, keď je chodidlami vo výške väčšej ako 5 m, používať osobné ochranné zabezpečenie proti pádu. Vizuálne prehliadky rebríkov sa musia vykonať pri výdaji zo skladu alebo pri príjme do skladu a pred každým použitím. Podľa požiadaviek technických noriem dodávateľ stavebných prác je povinný pravidelne vykonávať skúšky stability a pevnosti rebríkov najmenej raz ročne. Poškodené rebríky a tie, ktoré nevyhovujú skúškam, sa nesmú používať.

Zabezpečenie proti pádu predmetov a materiálu

Materiál, náradie a pomôcky sa musia uložiť, prípadne skladovať vo výškach tak, aby po celý čas uloženia boli zabezpečené proti pádu, skĺznutiu alebo zhodeniu vetrom počas práce i po jej ukončení. Pracovné náradie sa zakazuje zavesovať na časti odevu, ak nie je na to upravený alebo ak pracovník nepoužije vhodný výstroj (pás s úpinkami a pod.). Konštrukcia na práce vo výškach sa nesmie preťažovať. Hmotnosť materiálu, zariadenia, pomôcok, náradia vrátane počtu osôb nesmie presahovať normou určené náhodné zaťaženie konštrukcie.

Zabezpečenie miesta pod prácami vo výškach a jeho okolia

Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa bezpečne zaistiť, aby nedošlo k ohrozeniu pracovníkov a iných osôb.

Za bezpečné zaistenie ohrozených priestorov možno považovať:

- a) vylúčenie prevádzky,
- b) využitie ochrannej konštrukcie v úrovni práce vo výškach alebo použitie záchytnej konštrukcie,
- c) ohradenie dvojtyčovým zábradlím minimálnej výšky 1,1 m s tyčami upevnenými na nosných stĺpoch s dostatočnou stabilitou; na krátkodobé práce s jednoduchým náradím a pracovnými pomôckami, ak nepresiahnu pracovný rozsah jednej smeny, stačí vymedziť ohrozený priestor jednotyčovým zábradlím, prípadne lanom upevneným vo výške 1,1 m,
- d) stráženie priestoru určeným pracovníkom (pracovníkmi) počas ohrozenia.

Ochranné pásmo vymedzujúce ohradením ohrozený priestor musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej:

- a) 1,5 m pri práci vo výške od 3 do 10 m vrátane,
- b) 2 m pri práci vo výške nad 10 do 20 m vrátane,
- c) 2,5 m pri práci vo výške nad 20 do 30 m vrátane,
- d) 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m.

Pri práci na podlahách so sklonom väčším ako 25° sa zväčšuje každé pásmo o 0,5 m. Šírka pásma sa určuje od päty kolmice, ktorá prechádza vonkajšou hranou voľného okraja miesta práce vo výške. V miestach dopravy materiálu do výšky pomocou kladiek (ručne alebo strojovo) sa ochranné pásmo rozširuje o 1 m na všetky strany od pôdorysného profilu dopravovaného bremena. Pri vysokých objektoch (veže, továrenské komíny, televízne a rozhlasové vysielače, vodojemy, meteorologické stožiare a pod.) sa ochranné pásmo vymedzuje podľa odsekov 2 a 3 po celom obvode. Ak sa komunikácia pre chodcov z dôvodov prác vo výškach zužuje alebo je preložená k vozovke, prípadne do nej, musí sa oddeliť od prejazdného profilu vozovky dvojtyčovým ochranným zábradlím s výškou najmenej 1,1 m, plantou alebo debnením proti odstrelu vody alebo blata od dopravných prostriedkov. Prípadné výškové nerovnosti medzi vozovkou a komunikáciou pre chodcov treba vyrovnať.

Práce nad sebou

Práce nad sebou sa môžu vykonávať len výnimočne, ak sa nemožné bez nich zaobiť z pracovno-technických dôvodov. Technologický postup musí obsahovať spôsob zaistenia bezpečnosti pracovníkov na nižších pracovných úrovniach. Pod miestom vyťahovania, zdvíhania a spúšťania materiálu sa musí zabezpečiť dostatočný voľný priestor na manipuláciu s materiálom. Počas týchto prác sa do ohrozeného priestoru musí zamedziť prístup pracovníkom, ktorí nie sú určení na tieto práce.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Zhadzovanie predmetov a materiálu

Zhadzovanie predmetov, zvyškov stavebných látok a materiálu na nižšie položené pracoviská, komunikácie alebo podobné plochy je dovolené len za predpokladu, že:

- miesto dopadu bude zabezpečené proti vstupu osôb (ohradením, vylúčením prevádzky, strážením) a jeho okolie chránené proti prípadnému odrazu alebo rozstreku zhodeného predmetu alebo materiálu,
- materiál sa bude zhadzovať uzavretým zariadením až na miesto uloženia.

Je zakázané zhadzovať predmety, pri ktorých nemožno bezpečne predpokladať miesto dopadu (plechy, krytina, dosky a pod.), alebo predmety, ktoré by mohli strhnúť pracovníka z výšky.

Prerušenie prác vo výškach

Práce vo výškach v priestoroch nechránených proti poveternostným vplyvom sa musia prerušiť pri:

- búrke, silnom daždi, snežení, tvorení námrazy,
- vetre s rýchlosťou nad 8 m.s^{-1} (5° Bf) na zavesených pomocných konštrukciách, rebríkoch nad 5,0 výšky práce a pri použití osobného zabezpečenia; v iných prípadoch pri vetre s rýchlosťou nad $10,7 \text{ m.s}^{-1}$ (6° Bf),
- viditeľnosti menšej ako 30 m
- teploty prostredia nižšej ako -10°C .

Krátkodobé práce vo výškach

Pri krátkodobých montážnych prácach nevyhnutných na osadenie stavebných prvkov sa stavebné prvky môžu osadzovať a vzájomne spájať z konzol, z priečok navarených alebo iným spôsobom upevnených, z profilov stužujúcich priehradovú konštrukciu a podobných nášľapných plôch, ak je v dosahu pracovníka možnosť upevnenia osobného zabezpečenia proti pádu.

16. Zemné práce

Pred zahájením zemných prác:

- pred zahájením zemných prác je odberateľ povinný zabezpečiť vytýčenie a vyznačenie jestvujúcich vedení a inžinierskych sietí. Dodávateľ je povinný prevziať vytýčenie priamo v teréne a ich prítomnosť zohľadniť pri samotných zemných prácach,
- pred začatím vykonávania vlastných zemných prác je potrebné dôkladné zhodnotenie rozsahu a množstva prác za účelom optimálneho nasadenia mechanizmov a dopravných prostriedkov stanovenia postupu zemných prác,
- pred zahájením vlastných zemných prác sa musia vykonať práce súvisiace, teda odstránenie stromov, krovia, skrývka kultúrnej vrstvy z pôdy. Odstránenie stromov musí byť v súlade so súhlasom na výrub stromov, drevná hmota likvidovaná spôsobom určeným v povolení,
- odstránenie kultúrnej časti pôdy, deponovanie príp. spätné zabudovanie (trávnatá časť a ornica) musí byť vykonané podľa projektovej dokumentácie a podmienok určených v stavebnom povolení.

Odkopávky a prekopávky

Sú zemné práce, ktoré sa vykonávajú nad úrovňou premiestňovania výkopku. Pri týchto prácach je dôležité nasadenie mechanizmov a dopravných prostriedkov tak, aby ich využitie bolo plynulé a trasy ich pohybu bez vzájomného kríženia. Pri vysokých odkopávkach a prekopávkach dbať na bezpečnosť práce z hľadiska stability odkopávaných svahov. Pri zvlášť vysokých odkopávkach a prekopávkach postupovať etážovite.

Výkopy nezapažené

Nezapažené výkopy sa vykonávajú so sklonmi svahov, ktoré sú určené projektom. Ak nie je k dispozícii projekt zemných prác musí stavbyvedúci zhodnotiť druh zeminy, jej súdržnosť a určiť postup pri výkopových prácach.

Svahy výkopov, ktoré sú hlbšie ako 3 m sa spravidla volia so sklonmi v dolnej časti strmšími, príp. prerušené lavičkami šírkami najmenej 0,5 m.

Trvalé sklony svahov výkopov do hĺbky 6 m sa volia spravidla s nasledovnými hodnotami:

HĽBKA VÝKOPU	SKLON
do 2 m	1 : 1,5
od 2 m do 4 m	1 : 1,75
od 4 m do 6 m	1 : 2
nad 6 m	musí byť vypracovaný projekt výkopov

Sklony je možné voliť i strmšie, ak sa ich stabilita preukáže statickým výpočtom. Pri vykonávaní výkopov pozdĺž podzemných vedení a pri križovaní s nimi je potrebné postupovať zvlášť opatrne podľa príslušných predpisov a ich dokončenie vykonávať ručne.

Pri ručnom výkope ryhy hlbšej ako 1,5 m sa musí stabilita svahov zabezpečiť pažením.

Výkopy zapažené

Paženie má dve základné funkcie. Pri strojnom výkope zabezpečiť stabilitu steny výkopu a pri ručnom výkope zabezpečiť stabilitu steny výkopu, hlavne však zabezpečiť ochranu pracovníkov. Podľa druhu zeminy sa používajú tri základné druhy paženia:

- paženie príložné u súdržných zemín,
- paženie zaťahované u menej súdržných zemín,
- paženie hnané u nesúdržných zemín.

Pri výkopoch s pažením musí byť výkop rozšírený o hrúbku paženia. Medzi pažením a stenou výkopu nesmie vzniknúť medzera, aby nedošlo k samovoľnému uvoľneniu zeminy za pažením. Druh paženia a jeho dimenzie sú dané projektom.

Ostatné zemné práce

Sú trativody, drenáže, kamenné rebrá a pod. Pri ich realizácii je potrebné postupovať v súlade s projektovou dokumentáciou s dodržaním predpísaných sklonov, zhutnením dna výkopu, vyplnením výkopu predpísaným materiálom a spätným zásypom s prípadným zhutnením alebo inou úpravou. Každú etapu pri výstavbe (sklon ryhy, uloženie výplňového materiálu, obsyp, zhutnenie a pod.) je potrebné písomne odovzdať stavebnému dozoru odberateľa.

Násypy konštrukčné

Pred sypaním násypov sa musí upraviť podložie odstránením ľadu, snehu, porastov, odstránením kultúrnej vrstvy pôdy, odvodnením, zhutnením podložia, prípadne jeho výmenou a úpravou.

Zemina sa ukladá do sypaných konštrukcií po vrstvách, ktoré sa postupne zhutňujú. Hrúbka vrstiev a ich miera zhutnenia je určená projektom, ak nie, pohybuje sa v rozmedzí 30 – 50 cm podľa druhu zeminy. Jednotlivé vrstvy sa podľa možnosti rozprestierajú na celú šírku konštrukcie. Svahy násypov sa vytvárajú v sklone predpísanom projektom už pri sypaní jednotlivých vrstiev.

Do násypov sa nesmú ukladať zmrznuté, dažďom alebo snehom premočené zeminy zo súdržných hornín. Sypanina nesmie obsahovať hmoty alebo častice, ktoré môžu viesť k vytváraniu dutín.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Násypy nezhutnené

Nezhutnené sypané konštrukcie sa budujú buď po vrstvách alebo na celú výšku konštrukcie. Ich prevýšenie a rozšírenie sa určuje s ohľadom na vlastnosti sypanej zeminy a podložia tak, aby pri preberaní mala nezhutnená konštrukcia násypu projektom požadovaný tvar a rozmery.

Sklony násypov sa navrhujú zvyčajne v sklonoch odstupňovaných podľa nasledovných výškových úsekov:

VÝŠKA NÁSYPU	SKLON
do 1 m	1 : 3
od 1 m do 2,5 m	1 : 2,5
od 2,5 m do 4,5 m	1 : 2
od 4,5 m do 6 m	1 : 1,5
nad 6 m	musia byť preukázané výpočtom

Sklony možno navrhnuť strmšie, ak sa návrh preukáže výpočtom. Výpočtom sa musí preukázať aj stabilita pri všetkých násypoch z menej vhodných materiálov.

Zemné skládky

Miesto skládky sa stanoví so zreteľom na množstvo výkopku, na stabilitu podložia (aby sa skládkou nevytvorili podmienky na zosuv, ktorý by prípadne ohrozil susedné pozemky alebo stavby) a na možnosti vybudovania prístupových ciest. Pritom sa predpisujú:

- pre dočasné skládky – iba výnimočne priemerná výška a plošná rozloha, ale aj opatrenia proti znehodnoteniu skladovaného výkopku (to znamená zamedziť nepriaznivému vplyvu vody, najmä pri kašovitých zeminách, prípadne určiť aj zhutnenie a vyspádovanie),
- pre trvalé skládky – výška a plošná rozloha, v odôvodnených prípadoch aj tvar, pokrytie ornitou a osiatia, výsadba a pod., aby sa skládka vhodne začlenila do okolitej krajiny,
- pre trvalé i dočasné skládky – úprava odtokových pomerov povrchových vôd (zrážkových), prípadne odvodnenie podložia.

Pomocné a zabezpečovacie práce

Všetky zemné práce sa musia vykonávať so stálou ochranou povrchových a podzemných vôd pred škodlivými účinkami ropných látok od stavebných strojov a kalov každého druhu.

Ak nie je ochrana povrchových a podzemných vôd pred škodlivými účinkami ropných látok podrobne určená projektovou alebo inou dokumentáciou, musí byť na stavbe zabezpečená základná ochrana, ktorá pozostáva zo zásoby vapexu a pripravenej nádrže (napr. kovový sud 200 l), kde sa bude nasiaknutý vapex ukladať.

Projektová dokumentácia rieši ochranu miesta zemných prác pred povrchovými a spodnými vodami. Ak spôsob ochrany nie je riešený, musí zodpovedný vedúci stavby určiť vykonanie účinných opatrení na ochranu miesta zemných prác (záchytné priekopy, drenáže, zachytenie prameňov, ochranné hrádze, štetovnicové steny a pod.).

Chránené musia byť aj pozemky pod miestom zemných prác pred možnosťou zaplavovania vodou zo staveniska.

Dokončovacie práce

Tvarové úpravy povrchu vykonávané v priebehu dokončovacích prác sú viazané medznými odchýlkami od projektovanej výšky a prípustnými toleranciami od rovinatosti povrchu. Odchýlky sú dané požiadavkami odberateľa, projektovou dokumentáciou, kontrolným a skúšobným plánom. Ak nie sú vyššie uvedeným, platí STN 73 3050.

Dokončovacie práce sa vykonávajú strojne – mechanizmami alebo ručne. Nerovnosti plôch po vylamovaní alebo odstrele sa vyplňajú vhodným materiálom.

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Skúšanie a kontrola

Požadované vlastnosti použitých stavebných materiálov, stavebnej zmesi a hotovej vrstvy sa overujú preukaznými, kontrolnými a preberacími skúškami. Druhy a početnosť jednotlivých skúšok sú uvedené v „Kontrolnom a skúšobnom pláne“.

Odborná spôsobilosť

Práce môžu vykonávať iba pracovníci, ktorí boli náležite poučení o bezpečnej práci a ochrane zdravia v zmysle vyhl. MPSVaR SR č. 147/2013 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností. Strojníci musia mať platné oprávnenie na obsluhu príslušného pracovného stroja.

Zemné práce – bezpečnosť práce

Prieskum staveniska

(1) Prieskum staveniska sa musí riešiť v rámci projektu stavby.

(2) Na základe výsledku geologického prieskumu a prieskumu prekážok na stavbe je projektant zemných prác povinný určiť triedu hornín a v spolupráci s dodávateľom stavebných prác určiť ďalšie opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.

(3) Prieskum prírodných podmienok sa nevyžaduje pre zemné práce do objemu 100 m³ výkopu a do hĺbky maximálne 2 m a pri opravách podzemných vedení, ak sú známe geologické a hydrogeologické pomery a fyzikálno-mechanické vlastnosti zemín z predchádzajúcich zemných prác.

(4) Pred začatím zemných prác musí dodávateľ stavebných prác overiť na stavenisku (pracovisku) inžinierske siete, podzemné priestory, presakovanie alebo výron škodlivých látok a v spolupráci s projektantom určiť opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.

Vyznačenie inžinierskych sietí

(1) Pri projektovaní zemných prác je investor povinný zistiť všetky inžinierske siete a iné prekážky (podzemné priestory, staré diela a pod.) z hľadiska ich smerového a hĺbkového uloženia. Projekt stavby musí obsahovať vyznačenie všetkých inžinierskych sietí a iných prekážok pod zemou, na povrchu a nad zemou. Vyznačenie sietí v projekte stavby musia overiť a potvrdiť ich prevádzkovatelia.

(2) Pred odovzdaním staveniska investor písomne odovzdá a dodávateľ stavebných prác prevezme vyznačenie inžinierskych sietí a iných prekážok. V prípade, že neboli zistené žiadne inžinierske siete alebo iné prekážky, investor to potvrdí dodávateľovi stavebných prác.

(3) Pred začatím zemných prác musí zodpovedný pracovník zabezpečiť v teréne vyznačenie trasy podzemných vedení inžinierskych sietí a iných prekážok. Pracovníci, ktorí budú vykonávať zemné práce, musia byť oboznámení s druhom inžinierskych sietí, ich trasami a hĺbkou a ich ochrannými pásmami. To platí aj pre trasy inžinierskych sietí v blízkosti staveniska, ktoré by mohli byť stavebnou činnosťou narušené.

(4) Pri odstraňovaní porúch, pri haváriách, pri jednoduchých ručných prácach, pri ktorých sa nespracúva výkresová časť projektovej dokumentácie, spôsob zabezpečenia inžinierskych sietí a bezpečnosť práce určí zodpovedný pracovník dodávateľa stavebných prác.

Zabezpečenie výkopových prác

Výkopy v obývanom území na verejných priestranstvách a uzavretých objektoch, kde sa súčasne vykonávajú aj iné práce, musia byť zakryté alebo na okraji, kde hrozí nebezpečenstvo pádu do výkopu, musia byť zabezpečené. Ak je zabezpečenie vo väčšej vzdialenosti ako 1,5 m od hrany výkopu, za vyhovujúcu zábranu sa považuje jednotyčové zábradlie vysoké 1,1 m, nápadná prekážka najmenej 0,6 m vysoká alebo materiál z výkopu uložený v kyprom stave do výšky najmenej 0,9 m.

Výkopy priliehajúce k verejným komunikáciám alebo zasahujúce do nich musia byť vybavené výstražnou dopravnou značkou. V noci a pri zníženej viditeľnosti musia byť označené červeným výstražným svetlom na začiatku a na konci výkopu, prípadne iných nebezpečných miestach podľa miestnych podmienok. Pozdĺž komunikácií môžu byť výstražné svetlá od seba vzdialené najviac 50 m.

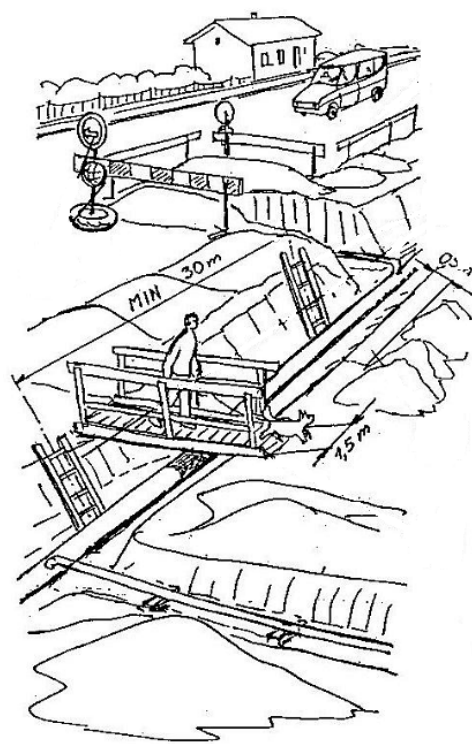
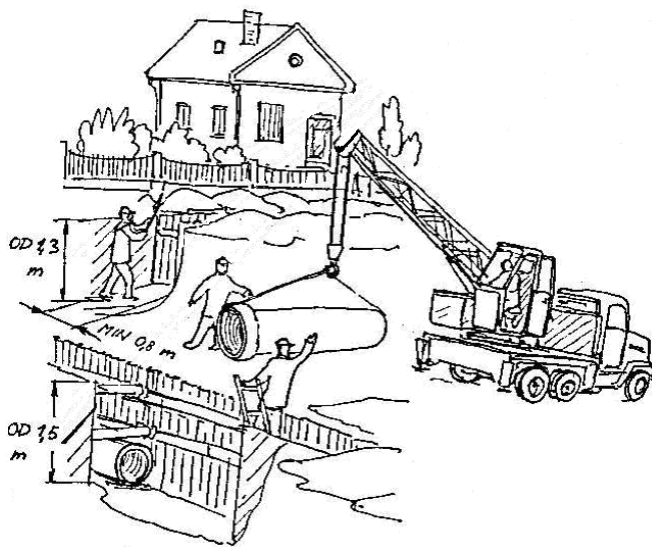
Cez výkopy hlbšie ako 0,5 m sa musia zriadiť bezpečné priechody široké najmenej 0,75 m (viď obr.). Na verejných priestranstvách bez ohľadu na hĺbku výkopu musia byť priechody široké najmenej 1,5 m. Priechody nad výkopom hlbokým do 1,5 m musia byť vybavené obojstranným jednotýčovým zábradlím vysokým 1,1 m a na verejných priestranstvách obojstranným dvojtyčovým zábradlím so zárazkou. Priechody nad výkopmi s hĺbkou nad 1,5 m musia byť vybavené obojstranným dvojtyčovým zábradlím so zárazkou.

Pre pracovníkov pracujúcich vo výkopoch sa musí zaistiť bezpečný zostup (výstup). Vo výkopoch hlbších ako 1,5 m sa zriaďujú zostupy (výstupy) vzdialení od seba najviac 30 m.

Okraje výstupu sa nesmú zaťažovať do vzdialenosti 0,5 m od hrany výkopu. Hranice šmykového klinu sa musia určiť v projekte. Priestor šmykového klinu výkopu sa na povrchu terénu nesmie zaťažovať prevádzkou, objektmi zariadení staveniska, strojmi, materiálom a pod., okrem prípadov, keď spôsob zabezpečenia stability steny výkopu je riešený v projekte na základe výpočtu.

Pri prerušení zemných prác sa nesmie ohroziť bezpečnosť práce. Zodpovedný pracovník musí zabezpečiť pravidelnú kontrolu a údržbu zábran, paženia, priechodov, výstražných a osvetľovacích telies a pod.

Pred začatím zemných prác sa okolité objekty ohrozené výkopom musia zabezpečiť. Spôsob zabezpečenia objektov sa musí určiť v projekte stavby.

Výkopové práce

(1) Pred prvým vstupom pracovníkov do výkopu alebo pri prerušení dlhšom ako 24 hodín musí zodpovedný pracovník vykonať prehliadku stavu stien výkopu, paženia a prístupov.

(2) Výkopové práce na odľahlých pracoviskách od hĺbky 1,3 m nesmie vykonávať pracovník osamotene.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

(3) O použití strojov alebo pneumatických nástrojov v blízkosti okrajov podzemných trás inžinierskych sietí rozhodne dodávateľ stavebných prác po dohode s prevádzkovateľom týchto sietí a súčasne vykoná nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti práce.

(4) Vykonávať zemné práce v ochrannom pásme elektrických, plynových a iných nebezpečných vedení možno len za predpokladu, že sa vykonávajú opatrenia zabraňujúce nebezpečnému priblíženiu pracovníkov alebo strojov k týmto vedeniam. Opatrenia sa prerokujú s ich prevádzkovateľom.

(5) Pri súbežnom strojovom a ručnom vykonávaní zemných prác je zakázané zdržiavať sa v nebezpečnom dosahu stroja.

(6) Ak obsluha nemá dostatočný výhľad na všetky miesta ohrozenia priestoru, nesmie pokračovať v práci.

(7) Pri ručnom vykonávaní výkopových prác musia byť pracovníci rozmiestnení tak, aby sa navzájom neohrozovali.

(8) Pri doprave materiálu do výkopu alebo z výkopu sa nesmú pracovníci zdržiavať v ohrozenom priestore.

(9) Pri zistení nebezpečných predmetov, munície alebo výbušnín sa musia práce zastaviť až do odstránenia týchto predmetov.

Zabezpečenie stability stien a výkopov

(1) Steny výkopov sa musia zabezpečiť proti zosunutiu. Zabezpečenie stien sa navrhuje a vykonáva podľa osobitných predpisov a spôsob zabezpečenia musí byť uvedený v projekte stavby.

(2) Zvislé steny (boky) ručných výkopov sa musia zabezpečiť proti zavaleniu od hĺbky väčšej ako

a) 1,3 m v zastavanom území,

b) 1,5 m v nezastavanom území.

Ak do týchto výkopov vstupujú pracovníci, výkopy musia mať svetlú šírku najmenej 0,8 m ak osobitné predpisy neurčujú inak. V zeminách nesúdržných, podmáčaných alebo inak náchylných na zosunutie a v miestach, kde treba rátať s opakovanými otrasmami, sa steny musia zabezpečiť aj pri menších výškach stien.

(3) Je zakázané zostupovať alebo vystupovať z výkopu po konštrukcii paženia, vstupovať do strojom vykovaných výkopov, ktoré nie sú zabezpečené podľa odseku 2 bez vhodnej ochrany pracovníkov (ochranný rám, bezpečnostná klietka, rozperné konštrukcie a pod.)

(4) Ak sa v stenách výkopov zistia väčšie balvany, zvyšky stavebných konštrukcií a iných nesúdržných materiálov, ktoré by svojím tlakom mohli uvoľniť zeminu, musia sa zabezpečiť proti uvoľneniu alebo odstrániť. Odkryté vedenie potrubia v stene výkopu sa musia ihneď zabezpečiť proti priehybu, vybočeniu a rozpojeniu.

(5) Pri ručnom odstraňovaní výstuže (rúbenia) sa musí postupovať od spodu pri súčasnom zasypávaní odpaženého výkopu tak, aby bola zaistená bezpečnosť práce.

(6) Ak hrozí nebezpečenstvo zosunutia stien výkopu alebo poškodenia blízko stojacich konštrukcií pri prepažovaní a odstraňovaní výstuže (rúbenia), paženie sa ponechá v potrebnej výške vo výkope.

Svahovanie výkopov

(1) Sklony svahov výkopov určuje projekt stavby.

(2) Pri zmene geologických a hydrogeologických podmienok oproti projektu je povinný zodpovedný pracovník po konzultácii s projektantom spresniť určený sklon svahu.

(3) Podkopávanie svahov je zakázané. Ak vzniknú pochybnosti o stabilite svahu, pracovník zodpovedný za vykonávanie zemných prác musí určiť a zabezpečiť opatrenia na zamedzenie zosunutia svahu.

(4) Pri nepriaznivých poveternostných podmienkach, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu stability svahu, nesmú sa pracovníci zdržiavať na svahu ani pod ním.

(5) Pri práci na svahoch so sklonom väčším ako 1:1 a výške väčšej ako 3 m sa musia vykonať opatrenia proti sklznutiu pracovníkov alebo zosunutiu materiálov.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

(6) Pracovať súčasne na viacerých stupňoch na svahu nad sebou je prípustné, len ak sú vytvorené bezpečné podmienky na zabezpečenie pracovníkov na nižších stupňoch.

Zemné práce v zime

(1) Spôsob ťažby, dopravy zmrznutej zeminy a prípadného rozmrazovania sa musí určiť už vo výrobnej príprave a musí zabezpečiť požiadavky bezpečnosti práce a ochranu dotknutých podzemných inžinierskych sietí.

(2) Priestor, v ktorom sa vykonáva rozmrazovanie a kde by mohlo vzniknúť nebezpečenstvo (prepadnutie, popálenie a pod.), sa musí vymedziť zreteľným spôsobom.

(3) Pri rozmrazovaní chemickými látkami sa nesmú použiť látky, pôsobením ktorých by sa zemina stala nebezpečnou pre zdravie pracovníkov, alebo by došlo ku kontaminácii povrchových a podzemných vôd a ďalších zložiek životného prostredia týmito látkami v neprístupných a zdraviu škodlivých koncentráciách.

Ručná doprava zemín

(1) Hádzačky na dočasné uskladnenie vykopanej zeminy musia byť pripevnené tak, aby neohrozovali bezpečnosť pracovníkov a stabilitu paženia alebo výkopu. V prípade, že sa hádzačky pripevňujú na časti paženia, treba paženie na to prispôbiť.

(2) Na dopravu zeminy fúrikom alebo japonkou sa musí urobiť dostatočne široká a pevná dopravná cesta so sklonom najviac 1:5 bez prudkých prechodov a s nešmyklavým povrchom.

(3) Pri dopravovaní zásypov fúrikom do výkopu hlbšieho ako 1,5 m sa musí na okraji výkopu zriadiť pevná zarážka.

17. Ochranné pásma

Pri zemných prácach dochádza k mnohým kolíziám s inžinierskymi sieťami, ktoré majú za následok zdržanie prác, dodatočné náklady za odstránenie spôsobených škôd, pokuty a v niektorých prípadoch i ublíženie na zdraví ako aj úrazy smrteľné.

Aby k poškodeniu inžinierskych sietí nedochádzalo, sú práce v ich blízkosti limitované takzvanými ochrannými pásmami, chrániacimi dané vedenie.

Jedná sa o priestor vymedzený dvoma zvislými rovinami vedenými vo stanovenej vzdialenosti od vedenia. Veľkosti ochranných pásiem sú súčasťou viacerých predpisov (zákony, vyhlášky, normy), ktoré ochranné pásma stanovujú.

Ochranné pásma v energetike.

1) Na ochranu elektroenergetických zariadení sa zriaďujú ochranné pásma.

2) Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

3) Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je

10 m pri napätí od 1kV do 35 kV vrátane, v súvislých lesných priesekoch 7 m,

15 m pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane,

20 m pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane,

25 m pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane,

35 m pri napätí nad 400 kV

ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1kV do 110 kV vrátane je 2m od krajného vodiča na každú stranu.

4) V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané:

zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia,

uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,

vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

5) Na umožnenie prístupu a prízjazdu k vonkajším elektrickým vedeniam sú vlastníci pozemkov povinní udržiavať voľný pruh pozemkov, tzv. bezlesie v šírke 4 m po jednej strane podperných bodov (stožiarov).

6) Ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

3 m pri napätí nad 110 kV.

7) V ochrannom pásme podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky a vysádzať trvalé porasty a jazdiť osobitne ťažkým mechanizmom,

vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažovali prístup k nemu.

8) Ochranné pásma elektrickej stanice sú tieto:

ochranné pásmo elektrickej stanice je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na zastavanú hranicu objektu stanice, ochranné pásmo transformovne z vysokého napätia na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie transformovne.

V ochrannom pásme elektrickej stanice vymedzenej v písmenách a) a b) je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku, ako aj spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky transformovne.

9) V blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení uvedených v odsekoch 3 až 8

osoby, ktoré zriaďujú stavby alebo vykonávajú činnosti, ktorými sa môžu priblížiť k elektrickým zariadeniam, sú povinné oznámiť túto činnosť prevádzkovateľovi elektrického zariadenia a dodržiavať ním stanovené podmienky, prevádzkovatelia zariadení napájaných jednosmerným prúdom v blízkosti ochranného pásma s možnosťou vzniku bludných prúdov spôsobujúcich poškodenie podzemného elektrického vedenia sú povinní informovať o tejto skutočnosti prevádzkovateľa podzemného vedenia a po dohode s ním realizovať opatrenia na ochranu podzemného elektrického vedenia.

10) Pre ochranu elektrární platia ochranné pásma uvedené v odseku 8 , ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

11) Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť ministerstvo rozhodnutím.

12) Stavby, konštrukcie, skládky, výsadba trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v rozpore s obmedzeniami podľa odsekov 3 až 8 v ochrannom pásme alebo v blízkosti ochranného pásma po jeho vzniku je povinný ten, kto ich vykonal alebo dal vykonať, odstrániť na svoje náklady.

Ochranné pásma v plynárenstve.

1) Na ochranu plynárenských zariadení sa zriaďujú ochranné pásma.

2) Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia takáto :

4 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

8 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm,

12 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm,

50 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm,

1 m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce,

8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady propán – butánu apod.).

3) Pre vysokotlakové plynovody v lesných priestoroch sú vlastníci povinní zachovať voľný pás v šírke 2 m na obe strany od osi plynovodu a v šírke 5 m na obe strany od osi tranzitného plynovodu.

4) Práce v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môžu sa vykonávať iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dodávateľa plynu, za priameho dozoru ním povereného pracovníka a v súlade s dohodnutými podmienkami.

5) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá spôsobí poškodenie prevádzky zariadenia plynárenskej sústavy, je povinná okrem náhrady škody spôsobenej na plynárenskom zariadení uhradiť aj škodu za uniknutý plyn, ako aj škodu spôsobenú uniknutým plynom.

6) Rozhodnutie o povolení stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie.

Pri vysokotlakových plynovodoch a plynovodných prípojkách sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

Ochranné pásma v teplárenstve.

1) Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma.

2) Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti tepelného zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života, zdravia osôb a majetku.

3) Ochranné pásmo primárneho rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho obidvoch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie. Táto vzdialenosť je :

v zastavanom území na každú stranu 1m

mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa licencie na rozvod tepla.

4) Ochranné pásmo odovzdávajúcej stanice tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 3 m kolmo na oplotenú alebo na obmurovanú hranicu objektu stanice.

5) Ochranné pásmo sekundárneho rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho obidvoch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie len v prípade, že by mohlo dôjsť k ohrozeniu plynulosti dodávky tepla a bezpečnosti prevádzky zariadenia, a to najviac:

v zastavanom území na každú stranu 1 m, mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa licencie na rozvod tepla.

6) Ak sú zariadenia rozvodu tepla vedené v technickom suteréne budov alebo v kolektore inžinierskych sietí, alebo ak je odovzdávajúca stanica tepla umiestnená priamo v budove, ochranné pásmo sa nevymedzuje.

7) V ochranných pásmach ja bez predchádzajúceho písomného súhlasu držiteľa licencie na rozvod tepla zakázané vykonávať:

činnosti, ktoré by mohli ohroziť sústavu tepelných zariadení, plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky a údržby alebo pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetok (napr. práce s horľavinami a výbušninami alebo ich uskladňovanie, prejazdy ťažkých mechanizmov),

stavebné práce a výsadba trvalých porastov.

8) V priestore bezprostredne nadväzujúcom na ochranné pásma je zakázané umiestňovať zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť sústavu tepelných zariadení alebo plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky (napr. výstavba plynojemov, stožiarov, vykonávanie trhavých prác).

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

9) Povinnosti a obmedzenia v ochranných pásmach a v ich blízkosti vznikajú dňom, keď územné rozhodnutie o umiestnení zariadenia na výrobu alebo na rozvod , alebo na spotrebu tepla nadobudlo právoplatnosť a zanikajú dňom likvidácie týchto zariadení.

Ochranné pásma telekomunikácií.

Stavebníci (investori), prípadne generálni projektanti stavieb, vodných diel alebo zariadení, ktorých prevádzka je spojená so zemnými prácami, vyžadujúca si záväzné vyjadrenie o existencii podzemných vedení jednotnej telekomunikačnej siete na stavenisku (trase), prípadne nahliadnutie do podkladov pre zakreslenie takých vedení u príslušnej okresnej správy spojov, alebo inej organizácie spojov určenou touto správou.

Ochranné pásmo chrániace podzemný diaľkový kábel aj zariadenie, ktoré je jeho súčasťou, je široké **2 m** a prechádza v celej dĺžke kábelovej trasy. V niektorej trase sa môže toto pásmo v určitých bodoch rozšíriť až na **3 m**. Hĺbka ochranného pásma je **3 m** a výška tiež **3 m** (počítané od úrovne pôdy). Pre umiestnenie kábelových vedení v zastavaných územiach a pod komunikáciami platia zvláštne predpisy.

V ochrannom pásme je zakázané :

zriaďovať stavby, umiestňovať iné podobné zariadenia alebo skládky materiálu a prevádzať iné činnosti, ktoré by znemožňovali alebo sťažovali prístup ku káblom a ostatným zariadeniam alebo by mohli ohroziť plynulosť ich prevádzky (práce robené mechanickými strojmi a zariadenia akéhokoľvek druhu, korozívne pôsobenie presakovania chemických látok apod.),

vykonávať bez súhlasu organizácie, v ktorej správe je chránený kábel, zemné práce, ktoré by mohli ohroziť káble a zariadenia a plynulosť a bezpečnosť ich prevádzky (výkopy, odkladanie alebo navrhovanie zeminy, sondy, odvodňovanie, hlboká orba apod.).

Ochranné pásmo diaľkových potrubí.

Diaľkové potrubie (diaľkovod) - stabilné prípadne prenosné potrubie vedené medzi dvoma závodmi alebo samostatnými objektmi slúžiace k doprave ropných látok, ktorého časť je vedená v pozemkoch týchto závodov.

Súčasťou diaľkovodu sú čerpacie stanice a príslušenstvá (príslušenstvá tvoria ovládacie armatúry, kompenzátory, odvzdušňovacie a odkalové zariadenia, chrániče, prístroje pre meranie dodávaného množstva tlaku, čistiace filtre, manipulačné nádrže apod.).

Každý diaľkovod musí mať ochranné pásmo, široké 3 m na každej strane od osi potrubia. V ochrannom pásme diaľkovodu sa nemôžu vykonávať práce, ktoré by mohli ohroziť potrubie. Akékoľvek práce v ochrannom pásme diaľkovodu sa môžu vykonávať iba s vedomím prevádzkovateľa diaľkovodu.

Ochranné pásmo vodovodných potrubí.

Doporučené ochranné pásmo vodovodného potrubia je 2,0 m od vonkajšieho kraja potrubia horizontálne na obe strany.

Zemné práce pozdĺž podzemných a nadzemných vedení a pri križovaní sa s nimi.

Ak sú zemné práce vykonávané pozdĺž podzemných a nadzemných vedení a pri križovaní sa s nimi ako stavebné práce, postupuje sa podľa STN 73 3050 Zemné práce.

V miestach, kde je podzemné a nadzemné vedenie, alebo kde sa môže uloženie podzemného vedenia predpokladať, postupuje sa podľa príslušných predpisov (Zákony, vyhlášky, normy stanovujúce ochranné pásma).

Odkrývanie podzemných vedení sa môže robiť strojne, keď to predpisy dovoľujú, najbližšie do vzdialenosti 1 m od jeho vyznačenej polohy. Vedenie má byť, ak je to z prevádzkových dôvodov možné po dobu práce vyradené z prevádzky. Ďalšie práce sa robia ručne, spôsobom odpovedajúcim charakteru vedenia. O spôsobe a postupe vykonávanie zemných prác v miestach, kde sú podzemné vedenia a o bezpečnostných opatreniach musia byť pracovníci pred začatím prác preukázateľne poučení.

Pred započatím zemných prác musí byť zodpovedným pracovníkom zabezpečené na teréne vyznačenie trás podzemného vedenia inžinierskych sietí a iných prekážok. S druhom inžinierskych sietí, s ich trasami a hĺbkou

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

uloženia a s ich ochrannými pásmami, musia byť oboznámení pracovníci, ktorí budú zemné práce vykonávať. Toto platí aj pre trasy inžinierskych sietí v blízkosti staveniska, ktoré by mohli byť stavebnou činnosťou narušené.

Používanie označenia, symbolov a signálov na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia.

(pozri prílohy na konci Plánu)

Bezpečnostné a zdravotné označenie sa vzťahuje na konkrétny predmet, činnosť alebo situáciu a poskytuje pokyny alebo informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa potreby prostredníctvom značky, farby, svetelného označenia alebo akustického signálu, slovnej komunikácie alebo ručných signálov.

Typy označenia

Trvalé značky sa musia používať na označenie zákazu, výstrahy, príkazu, na označenie núdzových východov, únikových ciest a na umiestnenie a označenie prostriedkov prvej pomoci. Na trvalé vyznačenie umiestnenia požiarotechnického zariadenia a jeho označenie sa musí použiť značka a bezpečnostná farba. Miesto, na ktorom je nebezpečenstvo zrážky s prekážkou alebo nebezpečenstvom pádu, musí sa vyznačiť bezpečnostnou farbou alebo značkami.

Svetelné označenie, akustické signály alebo slovná komunikácia sa musia použiť, ak treba signalizovať nebezpečenstvo alebo upozorniť zamestnancov a iné osoby na pracovisku, aby vykonali opatrenia, alebo upozorniť na núdzovú evakuáciu. Prítom treba zohľadniť vzájomnú zámenu a kombináciu označení.

Ručné signály alebo slovná komunikácia sa musia použiť, ak to situácia vyžaduje na usmernenie osôb vykonávajúcich činnosť, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo zdravie.

Vzájomná zámena a kombinácia označení

Pri dodržaní rovnakej účinnosti označení možno použiť ktorúkoľvek z týchto kombinácií:

bezpečnostnú farbu alebo značku na označenie miesta, na ktorom je prekážka alebo nebezpečenstvo pádu,

- svetelné označenie, akustické signály alebo slovnú komunikáciu,
- ručné signály alebo slovnú komunikáciu,
- súčasne možno použiť tieto kombinácie,
- svetelné označenie a akustické signály,
- svetelné označenie a slovnú komunikáciu,
- ručné signály a slovnú komunikáciu

Používanie bezpečnostnej farby

FARBA	VÝZNAM ALEBO ÚČEL	POKYNY A INFORMÁCIE
Červená	zákazová značka	nebezpečné správanie
	signalizácia nebezpečenstva	stáť, zastaviť, zariadenie na núdzové vypnutie, evakuácia
	požiarotechnické zariadenie	označenie a umiestnenie
Žltá alebo žltá-oranžová	výstražná značka	upozornenie, výstraha, kontrola
Modrá	príkazová značka	osobitné správanie alebo činnosť, povinnosť nosiť OOPP
Zelená	bez nebezpečenstva	návrat do normálneho stavu

Podmienky používania

Značky umiestňovať v primeranej výške a v polohe vhodnej z hľadiska zorného uhla so zreteľom na prekážky, a to pri vstupe na miesto všeobecného ohrozenia alebo v bezprostrednej blízkosti konkrétneho ohrozenia alebo predmetu. Značky musia byť umiestnené na dobre osvetlenom, ľahko prístupnom mieste. Ak osvetlenie nie je dostatočné, použijú sa fosforeskujúce farby, reflexné materiály alebo umelé osvetlenie. Značka sa musí odstrániť ak zanikne dôvod na jej používanie.

Vyznačenie inžinierskych sietí

Pri projektovaní zemných prác je povinnosťou investora, aby zistil všetky inžinierske siete a iné prekážky (staré alebo opustené banské priestory) z hľadiska smerového a hĺbkového uloženia. Projekt stavby musí obsahovať vyznačenie všetkých inžinierskych sietí a iných prekážok pod zemou, na povrchu aj nad zemou.

Vyznačenie všetkých inžinierskych sietí v projekte stavby musí byť overené a potvrdené ich prevádzkovateľom z hľadiska smerového a hĺbkového uloženia.

Pred odovzdaním staveniska investor písomne odovzdá a dodávateľ stavebných prác prevezme vyznačenie inžinierskych sietí a iných prekážok. V prípade, že neboli zistené žiadne inžinierske siete alebo iné prekážky, potvrdí toto investor dodávateľovi stavebných prác.

Pred začatím zemných prác musí byť zodpovedným pracovníkom zabezpečené na teréne vyznačenie trás podzemného vedenia inžinierskych sietí a iných prekážok. S druhom inžinierskych sietí, s ich trasami a hĺbkou uloženia a s ich ochrannými pásmami, musia byť oboznámení pracovníci, ktorí budú zemné práce vykonávať. Toto platí aj pre trasy inžinierskych sietí v blízkosti staveniska, ktoré by mohli byť stavebnou činnosťou narušené.

Pri odstraňovaní porúch, pri haváriách, určí spôsob zaistenia inžinierskych sietí a bezpečnosť práce zodpovedný pracovník dodávateľa stavebných prác.

Označovanie podzemných vedení výstražnými fóliami.

Ako výstražné fólie sa používajú fólie vyrobené z polyetylénu, polypropylénu, iných materiálov podobných vlastností alebo regenerátov z nich. Šírka fólií sa volí tak, aby presahovala šírku podzemného vedenia, príp. šírku súbežne položených podzemných vedení najmenej 50 mm na obe strany od vonkajších okrajov podzemného vedenia.

Na označenie podzemných vedení sa používajú farby výstražných fólií podľa tabuľky:

Farba	Podzemné vedenie	Číslo farebného odtieňa podľa RAL 840 HR	Názov farebného odtieňa
ORANŽOVÁ	oznamovacie káble, káblovody (potrub. pošta)	2009	dopravná oranžová
ČERVENÁ	silnopráúdové káble	3020	dopravná červená
MODRÁ	železničné zabezpečovacie a oznamovacie káble	5017	dopravná modrá
BIELA	vodovody	9016	dopravná biela
ŽLTÁ	plynové potrubia	1023	dopravná žltá
ZELENÁ	tepelné siete (bezkanálové)	6024	dopravná zelená
HNEDÁ	diaľkovody horľavých kvapalín	8024	béžovohnedá
ČIERNA	diaľkovody horľavých skvapalnených uhlov. plynov	9017	dopravná čierna

18. Manipulácia a práca s bremenami

Za prácu s bremenami považuje ručná manipulácia, ktorou je každé prenášanie bremena vrátane ľudí a zvierat jedným zamestnancom alebo viacerými zamestnancami, jeho držanie, podopieranie, zdvíhanie, ukladanie, tlačenie, ťahanie, nesenie alebo pohybovanie, ktoré z dôvodu charakteristík bremena alebo nepriaznivých ergonomických podmienok predstavujú riziko poškodenia podpornopohybovej sústavy, najmä chrbtice zamestnancov. Zamestnávateľ zabezpečí používanie primeraných prostriedkov, najmä mechanických zariadení, aby sa zamestnanec vyhol potrebe práce s bremenami. Ak je práca s bremenami nevyhnutná, zamestnávateľ preukázateľne vykoná primerané opatrenia, použije primerané prostriedky a zamestnancov vybaví takými prostriedkami, aby sa vylúčilo alebo znížilo riziko poškodenia zdravia spojené s prácou s bremenami, a to s ohľadom na faktory súvisiace s rizikom poškodenia zdravia pri práci s bremenami a individuálne rizikové faktory. Ak je hmotnosť väčšia ako zodpovedá celkovému počtu pracovníkov čaty, a pri bremenách nevhodných rozmerov alebo tvarov sa musia pri manipulovaní s nimi použiť mechanizačné prostriedky. Tieto práce vykonáva čata, ktorá je na tento účel vyškolená. Ak manipuláciu vykonáva čata, ktorá nie je na túto prácu trvalo určená, musí riadiť manipuláciu zodpovedný pracovník. Pracovníkom, ktorí sa nepodieľajú na manipulácii, je zakázané zdržiavať sa na pracovisku, kde sa manipulácia vykonáva.

Zodpovedný pracovník, ktorý riadi manipuláciu, je povinný najmä:

- poučiť členov pracovnej čaty o pracovnom postupe a o použití osobných ochranných pracovných prostriedkov a mechanizačných prostriedkov podľa druhu a spôsobu manipulácie,
- upozorniť na nebezpečné úkony alebo miesta pri manipulácii, dbať na správnu a bezpečnú prevádzku mechanizačných prostriedkov používaných pri manipulácii a na správne používanie viazacích prostriedkov.

Organizácia pracoviska a posúdenie zdravotnej spôsobilosti

Zamestnávateľ zabezpečí, ak sa nedá vyhnúť práci s bremenami, pracovisko takým spôsobom, aby zamestnanec vykonával prácu s bremenami s najmenším rizikom poškodenia zdravia; pred začatím prác:

- posúdi a vyhodnotí zdravotné podmienky a bezpečnostné podmienky daného druhu práce so zohľadnením faktorov súvisiacich s rizikom práce,
- vylúči alebo zníži riziko poškodenia zdravia vykonávaním potrebných opatrení, pri ktorých sa vezmú do úvahy najmä vlastnosti pracovného prostredia a požiadavky na vykonávanú činnosť,
- zohľadní smerné hmotnostné hodnoty uvedené v tabuľke,
- zabezpečí posúdenie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na výkon konkrétnej činnosti podľa osobitného predpisu.

Smerné hmotnostné hodnoty oboma rukami zdvíhaných a prenášaných bremien pre mužov a ženy rôznych vekových kategórií v základnej polohe postojacky a pri priaznivých a nepriaznivých podmienkach v trvaní max. 1 hodinu za zmenu

Vek	Podmienky	Max. hmotnosť - Muži	Max. hmotnosť - Ženy
18-29 r.	priaznivé	50 kg	15 kg
	nepriaznivé	40 kg	10 kg
30-39 r.	priaznivé	45 kg	15 kg
	nepriaznivé	40 kg	10 kg
40-49 r.	priaznivé	40 kg	15 kg
	nepriaznivé	35 kg	10 kg
50-60 r.	priaznivé	35 kg	10 kg
	nepriaznivé	30 kg	5 kg

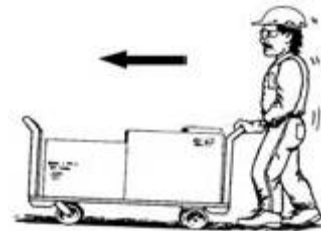
Smerné hmotnostné hodnoty vyjadrujú vhodnosť určitej činnosti zamestnanca vykonávanej v závislosti od veku a pohlavia a od hmotnosti bremena vo vzťahu k frekvencii úkonov a dĺžke trvania. Pod maximálnou hmotnosťou bremena sa rozumie hmotnosť individuálneho bremena, ktorá nesmie byť za žiadnych podmienok (okolností) prekročená.

Za nepriaznivé podmienky sa považujú napr. zhoršené úchopové možnosti, manipulácia s bremenami v úrovniach podlaha-plece, plece-nad plece, nerovná, naklonená šmyklavá podlaha, vyšší podiel statických prvkov-držanie bremena, fyziologicky nevhodná pracovná podlaha (napr. nakláňanie a pootáčanie trupu, vzpaženie horných končatín apod.), veľká vzdialenosť medzi ťažiskom tela a ťažiskom bremena, nútené pritláčanie bremena k bruchu, prenášanie bremien s rizikom prevrhnutia a vystreknutia (nádoby, kontajnery so škodlivými látkami), nárazové zaťaženie v priebehu zmeny, nedostatočná fyzická zdatnosť zamestnancov a pod. Maximálna frekvencia zdvihov pre ručné zdvíhanie bremena u mužov s hmotnosťou bremena 50 kg je za priaznivých podmienok 1 zdvih za 2 minúty (pri hmotnosti bremena 25 kg 1 zdvih za 1 minútu) v priebehu 1 hodiny za zmenu. Pri zvyšovaní frekvencie zdvihov sa primerane hmotnosť bremena znižuje (pri bremien s max. hmotnosťou do 7 kg 15 zdvihov za 1 minútu). Bremená s hmotnosťou 30-50 kg u mužov možno zdvíhať nepretržite počas 1 hodiny. Prestávky medzi časovými úsekmi na zdvíhanie bremien nesmú byť kratšie ako 30 min.

Manipulácia pomocou mechanizmov - dopravných vozíkov

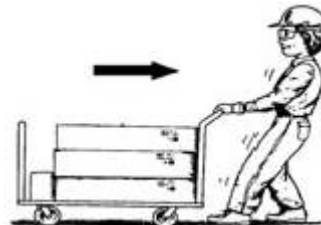
Správny postup pri tlačení:

- postaviť sa čo najbližšie
- nenakláňať sa dopredu
- používať obe ruky
- držať brušné svaly stiahnuté
- pohybovať sa plynulo

Pri ťahaní :

- postaviť sa čelom k bremenu
- nohy dať minimálne 30 cm od seba
- držať chrbát vzpriamený
- jemne pokrčiť kolená
- používať obe ruky
- pohybovať sa plynulo

19. Ochrana pred požiarimi

Stavba „**Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK**“ musí spĺňať požiadavky ochrany pred požiarimi podľa platných predpisov a noriem. Kontrolu plnenia požiadaviek predpisov OPP vykonáva technik požiarnej ochrany a KB.

1. Podľa charakteru staveniska, jeho rozlohy, použitia priestorov, zariadení, fyzikálnych a chemických vlastností používaných látok, ako aj podľa maximálneho počtu prítomných osôb sú na stavenisku k dispozícii prenosné hasiace prístroje. Počas výstavby budú jednotliví zhotovitelia dodržiavať zásady požiarnej prevencie v zmysle vyhlášky č.121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii. Pred začatím jednotlivých prác vykoná odborne spôsobilá osoba školenie konkrétnych zamestnancov a vykoná o tom zápis.

2. Požiarnotechnické zariadenia sa musia v pravidelných intervaloch kontrolovať a udržiavať.

3. Požiarnotechnické zariadenia musia byť ľahko prístupné a jednoducho použiteľné. Zariadenie je označené značkami v súlade s osobitným predpisom. Označenie je trvanlivé a umiestnené na vhodnom mieste.

Priestor pre prípadné zásahové vozidlá Hasičského a záchranného zboru je v plnom rozsahu zabezpečený z verejných komunikácií.

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

20. Vplyv stavby na životné prostredie

V priebehu výstavby dôjde k určitým negatívnym javom vplývajúcim na okolité prostredie. Toto je spôsobené zvýšenou hlučnosťou, prašnosťou, výfukovými splodinami, nebezpečím úrazu a komplikovaním pohybu na území výstavby. Tieto účinky však nebudú mať trvalý vplyv na okolité prostredie a po zrealizovaní tejto stavby pominú.

Aby počas doby výstavby nedochádzalo k porušovaniu a poškodzovaniu životného prostredia je dodávateľ stavby povinný dodržiavať nasledovné opatrenia:

- dbať, aby neboli devastované okolité plochy
- dodržiavať nariadenia a vyhlášky o ochrane ovzdušia, vodných tokov, zdrojov a plôch
- zabezpečovať kontrolu a čistenie vychádzajúcich vozidiel a mechanizmov zo staveniska
- so stavebným odpadom, ktorý vznikne stavebnou činnosťou narábať v súlade so zákonom NR SR č. 79/2015 Z.z. O odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a kategorizovať v zmysle vyhl. MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Pri realizácii prác je predpoklad vzniku odpadov. Vzniknuté odpady je potrebné zhromažďovať, ukladať a skladovať vo vhodných priestoroch a nádobách do doby ich uloženia na regulované skládky alebo ich likvidáciu. Pri manipulácii s odpadmi je potrebné dodržiavať všetky platné legislatívne opatrenia pre manipuláciu a nakladanie s odpadmi.

Pri prevoze sypkého materiálu musí byť materiál uložený na ložnú plochu tak, aby nedochádzalo počas prepravy k jeho vypadávaniu, alebo rozprášeniu a podľa potreby sa ložná plocha prekryje.

Pri vykonávaní stavebných prác na stavenisku je potrebné, aby zo strany dodávateľa stavby boli zabezpečené všetky opatrenia na ochranu životného prostredia hlavne na zníženie hlučnosti a prašnosti po celú dobu výstavby.

Odpady zo staveniska, ktoré vzniknú pri stavebných prácach sa budú sústreďovať za účelom ich odberu a následného zhodnotenia alebo zneškodnenia dodávateľsky v pristavených kontajneroch resp. priamo na vozidlá dodávateľa. Prednostne budú uzatvorené zmluvné vzťahy s firmami, ktoré zabezpečia materiálové zhodnotenie stavebných odpadov čo najbližšie k miestu ich vzniku.

V zmysle Vyhl. č. 284/2001 Z. z. o nakladaní s komunálnym odpadom bude mať stavba a stavenisko nasledovné odpady: betón, tehly, keramické obkladačky a dlaždice, zmiešaný stavebný odpad, lepenka, hydroizolačné fólie, papier, obaly, drevo, zemina.

Konkrétny spôsob nakladania a množstvá produkovaných odpadov počas výstavby budú dokumentované pri kolaudácii na základe vedenej evidencie pôvodcu dodávateľa stavebných prác a dokladu od prevádzkovateľa stavby o uhradení poplatku za uloženie odpadov.

Počas výstavby musí byť dodávateľom stavby priebežne zabezpečená evidencia vzniku, množstva a spôsobu zneškodnenia jednotlivých odpadov, z dôvodu preukázania súladu spôsobu zneškodnenia odpadov zo stavby s platnou legislatívou. Je vhodné, aby vzniknuté nebezpečné odpady boli odvázané zo stavby na zneškodnenie bezprostredne po ich vzniku. V prípade ich dočasného skladovania na stavbe je potrebné s nimi nakladať podľa platnej legislatívy.

21. Náklady na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci

Dodávateľ má do svojej kalkulácie zahrnúť adekvátnu sumu nákladov, ktorá sa má použiť na zavedenie všetkých potrebných bezpečnostných opatrení, spojených s jeho vlastnými pracovnými činnosťami (OOPP, lešenia, príprava potrebných dokumentov, bezpečnostný personál na stavenisku, atď.).

Vždy, keď subdodávateľ bude váhať vynaložiť finančné prostriedky na vytvorenie alebo nahradenie bezpečných pracovných podmienok, generálny dodávateľ prijme potrebné opatrenia a uplatní si náklady späťne u dotknutého subdodávateľa.

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY: „ REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

22. Pôsobnosť projektu

Tento projekt plánu bezpečnosti a ochrany zdravia sa vzťahuje na právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sú zamestnávateľmi alebo samostatne zárobkovo činnou osobou a je vo zmluvnom vzťahu so stavebníkom, resp. dodávateľom alebo sa nejakým iným zmluvným spôsobom spolupodieľa na stavbe **„Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK“** dodávkou prác.

23. Záver

Pracovník

Kde sa v tomto dokumente hovorí o pracovníkoch, rozumie sa tým osoby v pracovnoprávnom alebo inom obdobnom pomere.

Výnimka

Od ustanovení tohto Plánu BOZP pre stavbu **„Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK“** sa možno odchýliť na nevyhnutne potrebný čas v prípadoch, ak hrozí nebezpečenstvo zo zdržania pri záchrane ľudí alebo pri likvidácii závažnej prevádzkovej nehody (havárie), pokiaľ sa vykonávajú nevyhnutne potrebné bezpečnostné opatrenia.

PRVÁ POMOC

Pri krvácaní

- zdvihnutie krvácajúcej končatiny nad úroveň srdca a súčasne posadenie či polozenie raneného. Pri väčšej strate krvi by mal zranený ležať s nohami vo zvýšenej polohe, pretože sa zabezpečí lepšie prekrvenie mozgu,
- prevedenie tlaku na cievu - priamo (zatlačením cievy prstami nad ranou alebo v rane, napr. pri tepovom krvácaní, kedy strieka z rany krv jasne červenej farby, priložením tlakového obväzu na ranu, napr. tlakový obväz s vankúšom je súčasťou auto - lekárničky) alebo nepriamo (použitím tlakových bodov, napr. krčných, ramenných, stehenných, v krajnom prípade priložením škrtidla nad ranu smerom k srdcu).
- poranení hlavy nezastavujeme krvácanie tlakovým obväzom, použijeme zosilnený obväz,
- zavoláme odbornú pomoc

Pri bezvedomí

- pokus o nadviazanie kontaktu (hlasový kontakt, reakcia na bolesť),
- šetrné otáčanie na chrbát s ohľadom na možné poranenie (najmä krčnej chrbtice),
- vyčistenie ústnej dutiny, odstránenie zubnej protézy či iného cudzorodého obsahu,
- uvoľnenie dýchacích ciest záklonom hlavy a predsunutím sánky,
- vyšetrenie základných životných funkcií: dýchanie, činnosť srdca, uloženie do stabilizovanej polohy,
- neustále kontrolujeme stav poraneného, privoláme záchrannú službu.
- privoláme záchrannú službu.

Pri popálení

- zabrániť ďalšiemu pôsobeniu tepla - odstrániť postihnutého z dosahu horúceho predmetu, uhasenie odevu, odstránenie šperku,
- opatrne zoblekame zhorenú odev, aby sme sa čo najmenej dotýkali popálenej kože,
- dostatočne dlhé ochladzovanie tečúcou studenou vodou alebo obkladmi (10-20 minút),
- sterilné krytie rany - okrem popálenín I. stupňa, tváre a krku,
- pľuzgiere neprepichovať, príškvary nestrhávať,
- zasiahnutie očí, úst - vyplachovať bórovou vodou,
- protišokové opatrenia, znehybniť ošetrené časti tela,
- privoláme Rýchlu záchrannú službu (RZP).

Kontakt s el prúdom

- vyprostíme postihnutého z dosahu elektrického prúdu tak, aby sme neohrozili seba,
- vypneme elektrický prúd, pomocou suchého dreveného predmetu odsunieme dotýčného od zdroja el. prúdu,
- pokiaľ je zranený v bezvedomí, uložíme ho na chrbát,
- začneme resuscitáciu - umelé dýchanie z pľúc do pľúc a nepriamu masáž srdca (často stačí k spontánnemu obnoveniu činnosti srdca začať úderom do hrudníka),
- uložiť zraneného do stabilizovanej polohy na boku,
- privoláme záchrannú službu.

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Zástava dýchania a krvného obehu	<p>- je súbor výkonov, zaisťujúcich obnovenie dodávky okysličenej krvi do tkanív pri zástave dýchania a krvného obehu.</p> <p>Resuscitáciu je dôležité začať čo najskôr a neprerušovať ju až do obnovenia základných životných funkcií. Po zástave srdca a krvného obehu sa mozgové bunky trvalo poškodia asi za 3 až 5 minút.</p> <p>- uvoľnenie priechodnosti dýchacích ciest - vyčistíme ústnu dutinu a uvoľníme dýchacie cesty zákonom hlavy a predsunutím sánky,</p> <p>- začneme umelé dýchanie z pľúc do pľúc - v polohe na chrbte po uvoľnení dýchacích ciest zakloníme hlavu,</p> <p>- vytiahneme jazyk a umelé dýchanie začneme 2 hlbokými vdychy v priebehu 4-5 sekúnd, ďalej pokračovať frekvenciou 12 vdychov za minútu. U malých detí metódou z úst do nosa a úst frekvenciou 20krát za minútu, u novorodencov 30krát za minútu, vdychovať opatrne menšie množstvo vzduchu (obsah líc),</p> <p>- nepriama srdcová masáž - v polohe na chrbte nahmatáme koniec hrudnej kosti - 2 prstami nad ním je miesto, kam priloží záchranca hranu svojej dlane (3-5cm od báze mečíka), druhú dlaň položí na ňu, prsty smerujú kolmo k hrudnej kosti, nedoliehajú k hrudníku, záchranca stláča hrudný kôš postihnutého 4 až 5 cm a stláča ho pravidelne frekvenciou 100 stlačení za minútu,</p> <p>- postup pri neodkladnej resuscitácii: začatie umelého dýchania 2 rýchlymi hlbokými vdychmi a začatie nepriamej srdcovej masáže 15 krát stlačením hrudníka. Pokračovanie resuscitácie v pomere 2 vdychy : 15 stlačení, tento pomer dodržiavať. Masáž prevádzať frekvenciou 100 stlačení/minúta. Pomer vdychov a stlačení je u novorodenca 1:3, u kojencov a detí 1:5.</p>
Pri šoku	<p>- protišoková poloha - na chrbte so zníženou hornou polovicou tela - dolné končatiny podložiť aspoň o 30 cm alebo autotransfúzna poloha - ako predchádzajúca, doplnená zdvihnutím dolných končatín priamo k telu,</p> <p>- ostatné protišokové opatrenia: zastavenie krvácania, tíšenie bolesti (znehybnenie, kľudová poloha), zabrániť prehriatiu a podchladeniu, zabezpečenie kľudu, nepodávať pitie - utierať pery, tvár vlhkou vreckovkou,</p> <p>- privoláme záchrannú službu.</p>
Poranenie hrudníka	<p>- uloženie postihnutého do polohy v polosedě,</p> <p>- pri otvorenom poranení hrudníka, ktoré môže viesť až k akútne mu uduseniu - okamžité uzavretie otvoru v hrudníku holou dlaňou, ošetriť ranu sterilným krytím, nepriedušnou vrstvou (igelitová plachta), fixačnou vrstvou (oblepenie z troch strán, spodnú nechať voľnú),</p> <p>- pri krytom poranení hrudníka (zlomeniny rebier, kryté poranenie hrudníka) – znehybnenie hrudníka vo výdychu elastickým obvädom, obmedziť pohyb hrudníka,</p> <p>- pri prejavoch dychovej nedostatočnosti fixáciu odstrániť,</p> <p>- prípadne protišokové opatrenia, umelé dýchanie,</p> <p>- zavolať záchrannú službu.</p>
Poranenie brucha	<p>- uvedenie postihnutého do polohy na chrbte s mäkkou vypodloženými dolnými končatinami pod kolenami tak, aby sa päty nedotýkali podložky, ľahko vypodložiť hrudník a hlavu,</p> <p>- pri otvorenom poranení – nekrvávajúcu drobnú ranku sterilne prekryť, nedotýkať sa vysunutých orgánov a nezatláčať ich späť, ale mäkkou a sterilne ich prekryť, neobväzovať obvädom okolo trupu,</p> <p>zaklinenie cudzieho telesa v rane neodstraňovať, fixovať ich a sterilne prekryť, zakázať jesť, piť, fajčiť, nepodávať lieky ústami, prípadne protišokové opatrenia, umelé dýchanie a zavolať záchrannú službu.</p>

STAVEBNÍK:	Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440, 814 99 Bratislava 1
NÁZOV STAVBY:	„REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Pri zlomeninách

- základným pravidlom je dokonalá fixácia - znehybnenie zlomenej kosti - prostredníctvom znehybnenia kĺbu nad a pod zlomeninou (dlahy, trojrohá šatka),
- dodržiavať sterilitu pri otvorených zlomeninách, ak je poranená koža, rana krváca alebo trčí kosť, musíme ju sterilne prikryť a obviazať,
- zlomenina sa nesmie napravovať!
- u zlomenín lebečných kostí, spodiny kosti lebečnej, čeľusti, tvárových a nosných kostí najprv zaistiť voľné dýchanie, hornú alebo dolnú čeľusť znehybniť prakovým obvazom,
- u zlomenín ramenného pletenca a kostí hornej končatiny pri zavretej zlomenine ošetriť veľkým spevňujúcim šatkovým závesom, pri otvorených zlomeninách je nutná dlahá. Končatinu znehybníme pripažením, ohnutím v lakti v uhle 90 stupňov pred telom,
- u zlomeniny dolnej končatiny sú potrebné dve dlahy, a to na vonkajšiu a vnútornú stranu končatiny na celej jej dĺžke. Dlahy prikladáme cez odev, mätko podložíme a upevníme v páse, nad a pod kolenom a nad členkom. Ak nie sú dlahy alebo iný náhradný materiál (napríklad násada od lopaty, vetva atď. obalená textíliou), vložíme medzi kolená a členky oboch dolných končatín mäkkú textíliu a poranenú končatinu priviažeme širšími pruhmi látky k zdravej končatine. Dlahy je nutné dobre upevniť, aby zlomenina bola skutočne znehybnená. Pripevnenie dlahy nesmie byť prevádzané cez miesto zlomeniny, ale nad a pod ňou. Končatinu položiť do mierne vyvýšenej polohy,
- u zlomeniny panvového kruhu šetrne panvu stiahneme do prikryvky alebo prestieradla, ktoré je priložené od kolien nad pás postihnutého, ktorého uložíme na pevnú podložku s mierne pokrčenými a vypodloženými dolnými končatinami, kolená sa mierne od seba oddialia,
- pri bolestiach v chrbte so zraneným zásadne nepohybujeme, pokiaľ nehrozí bezprostredné nebezpečenstvo života (zrútenie stropu, požiar atď.) nevyprošťujeme,
- krčnú chrbticu najviac znehybníme uložením vhodných predmetov (zložené prikryvky, zvinutých novín obalených trojcípou šatkou upravených do goliera atď.) po oboch stranách hlavy,
- v prípade, že hrozí bezprostredné nebezpečenstvo života poranenému s bolesťou chrbta alebo bedier, prenáša ho opatrne niekoľko záchranárov na tvrdej podložke,
- keď je zranený v bezvedomí a nedýcha, za účelom uvoľnenia dýchacích ciest hlavu nezakláňame, ale uvoľníme dýchacie cesty vyčistením ústnej dutiny a predsunutím sánky,
- zavolať Rýchlu záchranú službu.

Pri mozgolebečnom poranení

Postihnutý je v bezvedomí:

- dokonalé vyšetrenie pohľadom a hmatom na posúdenie prípadného poranenia chrbta,
- starostlivosť o priechodné dýchacie cesty,
- kontrola základných životných funkcií,
- uloženie do stabilizovanej polohy,
- ošetrovanie prípadného otvoreného poranenia lebky,
- okamžité zaistenie odbornej lekárskej pomoci.

Postihnutý je pri vedomí:

- uloženie do vodorovnej polohy na chrbte s mierne podloženou hlavou,
- ukludnenie poraneného, komunikácia s ním,
- ošetrovanie prípadných pridružených poranení hlavy,
- nepodávať jedlo, pitie, žiadne lieky ústami,
- dbať na tepelný komfort,

- nepodceňovať stav a zavolať záchrannú službu.

Stabilizovaná poloha:

Postup ako sa u zraneného realizuje stabilizovaná poloha na boku:

- pokrčíme dolnú končatinu, ktorá je bližšie k záchrancovi,
- tlakom na koleno pokrčenej dolnej končatiny od seba zdvihneme panvu, pod ktorú zasunieme natiahnutú bližšiu hornú končatinu postihnutého,
- tlakom na pokrčené koleno smerom k sebe na bok,
- prevedieme záklon hlavy tlakom na bradu a čelo, tvár zostane na chrbte podloženej ruky.

Stabilizovaná poloha zaisťuje trvalo voľné dýchacie cesty záklonom hlavy, bráni druhotné aspirácie (vdýchnutie krvi, zvratkov, slín, pri polohe hlavy na stranu môžu sekréty voľne vytekať z dutiny ústnej) a poloha končatín postihnutého zaisťuje stabilitu tela bezvedomého, udržiava jeho telo v bezpečnej a pohodlnej polohe. Pokiaľ nie je stabilizovaná poloha vhodná (poranenie chrbtice, ramena, ťažké pomliaždenie hrudníka a brucha, mnohopočetné zlomeniny dlhých kostí horných a dolných končatín), zvolíme polohu na chrbte, podložíme pod lopatkami a prevedieme záklon hlavy.

Prejavy života:

- zistenie tepu na krku, kde je najväčšia tepna, alebo na vonkajšej strane predlaktia,
- zistenie dychu priložením ušného laloka k nosu a ústam postihnutého (počujeme a cítime), priložením jednej ruky na hrudník, druhej na nadbruško (cítime a hmatáme pohyby nadbruška), zistenie farby postihnutého (či nemodrie sliznica a okrajové časti tela),
- zúženie zrenice pri prudkom osvetlení (v hlbokom bezvedomí môže chýbať).

Príznaky smrti:

Ak prestane pracovať srdce a zastaví sa aj dýchanie, nastáva smrť. Telu chýba kyslík, čo sa prejaví odumretím mozgových buniek. Preto sa pri oživovaní zameriavame na obnovenie činnosti srdca a pľúc.

Smrť má dve obdobia - klinická a biologická. V klinickej smrti, ktorá trvá 5 až 7 minút, človek už nedýcha a nebije mu srdce, ale tkanivá ešte nepodliehajú rozkladu. V tomto období je možné telo priviesť k životu, ak nadošlo k ťažkému poškodeniu mozgu, srdca a pľúc. Po 8 až 10 minútach nastáva biologická smrť, kedy už nie je možnosť záchrany.

Pri určení, či je ranený živý či mŕtv, vychádzame z tzv. neistých a istých známk smrti. Neisté známky smrti - ranený nedýcha, nebije mu srdce, nereaguje na pichnutie špendlíkom, zrenice nereagujú ani na silné osvetlenie. Isté známky smrti - skalenie rohovky oka a ich vysychanie, pri stisnutí oka zo strán prstami, sa zúžia zrenice a pripomínajú vzhľadom mačacie oko, telo začína tuhnúť od hlavy za 2 až 4 hodiny po smrti, telo chladne, objavujú sa posmrtné škvrny modravé farby, ktoré vznikajú presunom krvi do nižšie uložených častí tela.

Obsah lekárničky

Liečivá:

Antacidum OPHTAL	1 ks
SEPTONEX alebo iný vhodný dezinfekčný prípravok	1 ks
Masť na popáleniny	1 ks

Obvázový materiál:

Gáza hydrofilná	2 ks
Gáza skladaná sterilná 7,5 x 7,5 cm	5 ks
Spofaplast 2,5 cm x 2 m	1 ks
Spofaplast rýchloobväz 6 x 1 cm	1 ks
Obvínadlo hydrofilné sterilné 6 cm x 5 m	2 ks
Obvínadlo škrtiace pryžové, dĺžka 70 cm	1 ks
Obväz NERIT 4 ks vankúšik PORIN	10 ks
Obvínadlo hydrofilné sterilné 10 cm x 5m	10 ks
Vankúšová náplast' skladaná	1 ks
Vata obvázová skladaná 50 g	2 ks

Zdravotnícke pomôcky:

Pinzeta anatomická	1 ks
Gumové rukavice	1 pár
Príručka "Prvej pomoci"	1 ks
Rúška resuscitačná	2 ks
Špendlíky zatváracie	6 ks
Teplomer lekársky v puzdre	1 ks
TRAUMACEL zásyp	1 ks

Sadzobník pokút

platný na stavbe „**Rekonštrukcia objektu na Vajanského nábreží 10, Bratislava, adaptácia objektu pre potreby výučby UK**“ pre všetkých zamestnancov spoločnosti , vrátane zamestnancov subdodávateľských spoločností.

1. nenosenie ochrannej prilby na stavenisku	40,-€
2. nenosenie pracovnej obuvi alebo reflexnej vesty na stavenisku	40,-€
3. znečisťovanie staveniska	40,-€
4. nepredloženie záznamov zo školení BOZP, odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníkov	40,-€
5. neporiadok na pracovisku a komunikáciách	40,-€
6. nesprávny spôsob skladovania materiálov	40,-€
7. používanie nevyhovujúcich rebríkov (poškodených, drevených, nezodpovedajúcich platným vyhláškam)	40,-€
8. prítomnosť na stavenisku pod vplyvom alkoholu, alebo iných omamných/psychotropných látok	300,-€
9. nepredloženie dokumentácie BOZP (technologické a pracovné postupy, certifikátov, vyhlásenia o zhode výrobkov, kontrol el. a tech. zariadení)	200,-€
10. nebezpečný pracovný postup	200,-€
11. nenahlásenie vzniku prac. úrazu a jeho nevyšetrenie vrátane doloženia požadovaných dokladov	200,-€
12. nezakrytie otvorov proti pádu osôb a predmetov z výšky alebo do hĺbky	200,-€
13. používanie k výstupu konštrukcie, ktoré k tomu nie sú určené (debnenie, paženie, sudy, palety atď.)	200,-€
14. nevyhovujúce ochranné konštrukcie (lešenia) podľa platných predpisov a technických noriem (nestabilné, bez zábradlia ...)	200,-€
15. vylučovanie exkrementov (najmä močenie) mimo objednávateľom určených priestorov	200,-€
16. nezaistenie výkopov proti zosunutiu a zavaleniu, neohradenie výkopov	200,-€
17. nezaistenie pracovníkov pri práci vo výške a nad voľnou hĺbkou	200,-€
18. nesprávne viazanie a doprava bremien, poškodené viazacie prostriedky	200,-€

STAVEBNÍK: Univerzita Komenského v Bratislave, Právnická fakulta, Šafárikovo nám. Č.6, P.O.BOX 440,
814 99 Bratislava 1

NÁZOV STAVBY: „REKONŠTRUKCIA OBJEKTU NA VAJANSKÉHO NÁBREŽÍ 10, BRATISLAVA, ADAPTÁCIA
OBJEKTU PRE POTREBY VÝUČBY UK“

Príloha č.2

Prezenčná listina

z oboznámenia zodpovedných zamestnancov zhotoviteľa a osôb v obdobnom pracovnom vzťahu s Plánom BOZP
vypracovaného pre stavebníka v zmysle Nariadenia vlády SR č.396/2006 Z.z.

Meno a priezvisko	Zhotoviteľ	Podpis

Prehlasujem a svojim podpisom potvrdzujem, že som bol oboznámený a poučený so zásadami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a o zistených nebezpečenstvách, ohrozeniach a rizikách na danom stavenisku, pracovisku. Zaväzujem sa, že tieto zásady budem dodržiavať a informovať svojich podriadených.

Vdňa :

Oboznámenie vykonal :Ing. Matúš Hornok